

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 14 augusti 2013

588/2013

Elmarknadslag

Utfärdad i Helsingfors den 9 augusti 2013

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

RP 20/2013
EkUB 17/2013
MiUU 7/2013
RSv 88/2013

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 (32009R0714); EUT L 211, 14.8.2009, s. 15
Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/89/EG (32005L0089); EUT L 33, 4.2.2006, s. 22
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG (32009L0028); EUT L 140, 5.6.2009 s. 16
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG (32009L0072); EUT L 211, 14.8.2009 s. 55.
[Europaparlamentets och rådets direktiv 2024/1711/EU \(32024L1711\); EUT L, 26.6.2024.](#)

Nationella bestämmelser som motsvarar bestämmelserna i direktivet finns dessutom i följande befintliga författningar, men i samband med publikationen av dessa har inte någon särskild hänvisning till direktivet gjorts:

- 1) Finlands grundlag (731/1999) 11.6.1999, ändrats senast genom (1112/2011) 4.11.2011;
- 2) statsrådets förordning om Energimarknadsverket (621/2000) 21.6.2000;
- 3) elmarknadslag (386/1995) 17.3.1995, ändrats senast genom (669/2012) 30.11.2012;
- 4) statsrådets förordning om elmarknaden (65/2009) 5.2.2009;
- 5) statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (713/2006) 17.8.2006, ändrats senast genom (359/2011) 14.4.2011;
- 6) lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) 10.6.1994, ändrats senast genom (1584/2009) 22.12.2009;
- 7) markanvändnings- och bygglag (132/1999) 5.2.1999, ändrats senast genom (958/2012) 21.12.2012;
- 8) vattenlag (587/2011) 27.5.2011;
- 9) miljöskyddslag (86/2000) 4.2.2000, ändrats senast genom (560/2012) 19.10.2012;
- 10) kärnenergilag (990/1987) 11.12.1987, ändrats senast genom (499/2013) 28.6.2013;
- 11) statsrådets förordning om ändring av 2 och 6 § i statsrådets förordning om finansministeriet (84/2012) 28.2.2012;
- 12) statsrådets förordning om ändring av 2 § i statsrådets förordning om statsrådets kansli (83/2012) 28.2.2012;
- 13) lag om utsläppshandel (311/2011) 8.4.2011, ändrats senast genom (396/2013) 7.6.2013;
- 14) förvaltningslag (434/2003) 6.6.2003, ändrats senast genom (581/2010) 11.6.2010;
- 15) lag om Finansinspektionen (878/2008) 19.12.2008, ändrats senast genom (254/2013) 12.4.2013;
- 16) aktiebolagslag (624/2006) 21.7.2006, ändrats senast genom (756/2012) 14.12.2012;
- 17) lag om energieffektivitetstjänster hos företag på energimarknaden (1211/2009) 22.12.2009;
- 18) lag om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) 26.8.1988, ändrats senast genom (1425/2007) 28.12.2007;
- 19) värdepappersmarknadslag (495/1989) 26.5.1989, ändrats senast genom (1492/2011) 29.12.2011;
- 20) lag om utkomststöd (1412/1997) 30.12.1997, ändrats senast genom (1006/2012) 28.12.2012;

- 21) lag om Energimarknadsverket (507/2000) 11.2.2000;
 22) lag om konsumentrådgivning (800/2008) 5.12.2008, ändrats senast genom (676/2012) 30.11.2012;
 23) lag om konsumenttvistnämnden (8/2007) 12.1.2007;
 24) konsumentskyddslag (38/1978) 20.1.1978, ändrats senast genom (207/2013) 15.3.2013;
 25) lag om skuldebrev (622/1947) 31.7.1947, ändrats senast genom (889/2010) 22.10.2010;
 26) lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 21.5.1999, ändrats senast genom (302/2013) 19.4.2013;
 27) konkurrenslag (948/2011) 12.8.2011, ändrats senast genom (123/2013) 31.1.2013;
 28) kommunallag (365/1995) 17.3.1995, ändrats senast genom (325/2012) 15.6.2012;
 29) revisionslag (459/2007) 13.4.2007, ändrats senast genom (1454/2011) 22.12.2011;
 30) bokföringsförordning (1339/1997) 30.12.1997, ändrats senast genom (547/2008) 28.8.2008;
 31) bokföringslag (1336/1997) 30.12.1997, ändrats senast genom (399/2013) 7.6.2013;
 32) elsäkerhetslag (410/1996) 14.6.1996, ändrats senast genom (1280/2010) 21.12.2010;
 33) statsrådets förordning om angivande av elens ursprung (233/2005) 14.4.2005;
 34) lag om certifiering och angivande av elens ursprung (1129/2003) 19.12.2003;
 35) handels- och industriministeriets förordning om särredovisning av elaffärsverksamheter (79/2005) 4.2.2005;
 36) handels- och industriministeriets förordning om operativa krav på åtskiljande av verksamheterna hos en eldistributionsnätinnehavare (922/2006) 19.10.2006;
 37) arbets- och näringsministeriets förordning om informationsutbytet i anslutning till utredningen av elleveranser (809/2008) 9.12.2008;
 38) statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (66/2009) 5.2.2009;
 39) statstjänstemannalag (750/1994) 19.8.1994, ändrats senast genom (177/2013) 1.3.2013;
 40) statstjänstemannaförordning (971/1994) 14.11.1994, ändrats senast genom (575/2012) 25.10.2012;
 41) lag om statsbudgeten (423/1988) 13.5.1988, ändrats senast genom (1096/2009) 11.12.2009;
 42) förordning om statsbudgeten (1243/1992) 11.12.1992, ändrats senast genom (1277/2011) 15.12.2011.
 43) lag om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (813/2017) 1.12.2017, ändrats senast genom (1134/2023) 15.12.2023.

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa förutsättningar för att den nationella och regionala elmarknaden och Europeiska unionens inre elmarknad ska fungera effektivt, säkert och miljömässigt hållbart, så att slutförbrukarna kan garanteras en god elleveranssäkerhet, konkurrenskraftiga elpriser och skäliga principer för tjänsterna. De främsta metoderna för att uppnå detta är att trygga en sund och fungerande ekonomisk konkurrens vid produktion och leverans av el samt att upprätthålla skäliga och jämlika principer för tjänsterna inom elnätsverksamheten.

Elföretagen har till uppgift att sörja för de

tjänster som sammanhänger med kundernas och elnätsanvändarnas elanskaffning och att främja en effektiv och sparsam användning av elektricitet i såväl sin egen som kundernas och elnätsanvändarnas verksamhet.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på elmarknaden, som omfattar produktion, import, export och leverans av el samt elöverföring och eldistribution. Bestämmelserna i II avdelningen samt 7 och 21 kap. tillämpas inte på försvarsförvaltningen.

Lagens bestämmelser om nätinnehavare tillämpas på näringsidkare som utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet och i sin besittning har ett elnät i Finland, om inte Energimarknadsverket har fattat ett beslut om att befria nätinnehavaren från tillståndsplikten.

Lagens bestämmelser om detaljförsäljare tillämpas på elleverantörer som levererar el

direkt till slutförbrukarna via en distributionsnätssinnehavares distributionsnät, om inte något annat bestäms nedan.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *elnät* en för elöverföring eller eldistribution avsedd helhet som bildas av till varandra anslutna elledningar, transformator- och kopplingsstationer och andra elanläggningar och elutrustningar, system och program för användning av elnätet och produktion av elnätstjänster,

2) *distributionsnät* ett elnät vars nominella spänning är lägre än 110 kilovolt,

3) *högspänningsdistributionsnät* lokala eller regionala elnät eller elledningar vars nominella spänning är 110 kilovolt och vilka inte är anslutningsledningar och inte sträcker sig över riksgränsen,

4) *sammanlänkning* en elledning som för enar två stamnätssinnehavares nät med varandra samt den utrustning som hör till elledningen,

5) *anslutningsledning* en elledning som dragits för ett (1) eldriftsställe eller ett eller flera kraftverk och med vilken abonnenten eller abonnenterna ansluts till elnätet,

6) *elnätsverksamhet* att mot vederlag ställa elnät till förfogande för dem som behöver elöverföring eller eldistribution och andra elnätstjänster; till elnätsverksamheten hör nätinnehavarens planering, byggande, underhåll och drift av elnät, anslutande av nätanvändarnas elanläggningar till elnätet, elmätning, kundservice och andra åtgärder som hänförs till elöverföring eller eldistribution och som är nödvändiga för elöverföring eller eldistribution som sker i nätinnehavarens elnät och för övriga nättjänster,

7) *elöverföring* transport av el i stamnätet mellan parterna i elhandel,

8) *eldistribution* transport av el i distributionsnät och högspänningsdistributionsnät mellan parterna i elhandel,

9) *nätinnehavare* en näringsidkare som har ett elnät i sin besittning och utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet i det nätet,

10) *distributionsnätssinnehavare* en nätin-

nehavare som har ett distributionsnät eller ett högspänningsdistributionsnät i sin besittning och utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet i det nätet,

11) *elleverans* försäljning av el för förbrukning eller återförsäljning,

12) *detaljförsäljning* leverans av el direkt till slutförbrukarna via distributionsnätssinnehavarens distributionsnät,

13) *elproduktion* framställning av el,

14) *småskalig elproduktion* ett kraftverk eller en helhet som utgörs av flera kraftverk med en effekt på högst två megavoltampere,

15) *producent* en fysisk eller juridisk person som framställer el,

16) *kund* grossist eller slutförbrukare av el,

17) *grossist* en fysisk eller juridisk person som köper el i syfte att återförsälja den,

18) *slutförbrukare* kund som köper el för eget bruk,

19) *nätanvändare* en fysisk eller juridisk person som levererar el till eller får elleveranser från elnätet,

20) *konsument* en konsument som avses i 1 kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978),

21) *elföretag* en fysisk eller juridisk person, med undantag för slutförbrukare, som bedriver åtminstone en av följande verksamheter: produktion, överföring, distribution, leverans eller inköp av el och som ansvarar för kommersiella arbetsuppgifter, tekniska arbetsuppgifter eller underhåll i samband med dessa verksamheter,

22) *ministeriet* arbets- och näringsministeriet,

23) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

24) *tredjeland* stat som inte är medlemsstat i Europeiska unionen,

25) *balansavräkning* en sådan utredning av elhandeln per balansavräkningsperiod som resulterar i en elbalans och balansavvikelse för respektive part på elmarknaden,

26) *balanskraft* sådan el som den enhet som sköter uppgifter som omfattas av det riksomfattande balansansvaret (*balanskraftsenheten*) använder för att skapa jämvikt mellan en elmarknadsparts elanskaffning och elleverans så att dessa är lika stora,

27) *balansansvarig* en part på elmarknaden som balanserar skillnaden mellan sin elproduktion och elanskaffning samt sin elförbruk-

ning och sina elleveranser med den balanskraft som balanskraftsenheten har levererat,

28) *vertikalt integrerat företag* ett elföretag eller en grupp av elföretag där samma person eller personer direkt eller indirekt har rätt att utöva bestämmande inflytande och där det berörda företaget eller den berörda företagsgruppen bedriver verksamhet inom minst ett av områdena överföring eller distribution och minst ett av områdena produktion eller leverans av el,

29) *anknutet företag* ett anknutet företag som avses i artikel 41 i rådets sjunde direktiv 83/349/EEG grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning och ett intresseföretag som avses i artikel 33.1 i samma direktiv samt företag som tillhör samma aktieägare,

30) *anbudsförfarande* förfarande genom vilket planerade ytterligare behov och ersättningskapacitet täcks genom leveranser från ny eller befintlig produktionskapacitet,

31) *styrning av efterfrågan för att främja energieffektiviteten* en övergripande eller integrerad metod som syftar till att påverka elförbrukningens omfattning och den tidpunkt vid vilken elen förbrukas för att därigenom minska förbrukningen av primärenergi och toppbelastningar genom att i stället för att gynna investeringar i ökad produktionskapacitet gynna investeringar i energieffektivitetsåtgärder eller andra åtgärder, om sådana investeringar är det mest effektiva och ekonomiska alternativet med hänsyn till de positiva effekterna för miljön och leveranssäkerhets- och distributionskostnadsaspekterna av lägre energiförbrukning,

32) *avtal om leverans av el* ett avtal om leverans av el, men som inte inbegriper ett elderivat,

33) *elderivat* ett finansiellt instrument som anges i avsnitt C punkt 5, 6 eller 7 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG och vars underliggande tillgång är el,

34) *bestämmande inflytande* rättigheter, avtal och andra medel som separat eller tillsammans, med hänsyn till de faktiska och

juridiska omständigheterna i saken ger möjlighet att utöva avgörande inflytande i ett företag, i synnerhet genom

a) äganderätt eller nyttjanderätt till ett företags samtliga tillgångar eller en del av dessa,

b) rättigheter eller avtal som ger ett avgörande inflytande på sammansättningen av ett företags organ och dessas voteringar eller beslut.

II AVDELNINGEN

ELNÄT

2 kap.

Tillståndsplikt för elnätsverksamhet

4 §

Tillståndsplikt för elnätsverksamhet

I elnät i Finland får elnätsverksamhet utövas endast med Energimarknadsverkets tillstånd (*elnätstillstånd*). Elnätstillstånd kan inte överföras på någon annan.

Elnätsverksamhet är inte tillståndspliktig om ett elnät används endast för skötseln av en fastighets eller en motsvarande fastighetsgrupps interna elleveranser.

5 §

Beviljande av elnätstillstånd

Elnätstillstånd beviljas om den sökande uppfyller de tekniska, ekonomiska och organisatoriska krav som ställs på den elnätsverksamhet som ansökan gäller. Tillståndet beviljas tills vidare eller av särskilda skäl för viss tid.

Elnätstillståndet kan förenas med villkor som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för beviljande av tillståndet. Tillståndet eller tillståndsvillkoren kan ändras med tillståndshavarens samtycke eller också annars, om ändringen grundar sig på en ändring i lagstiftningen eller ett avgörande som en fullföljdsdomstol har meddelat eller om ändringen är nödvändig på grund av väsentliga förändringar i verksamhetsförutsättningarna.

Energimarknadsverket ska underrätta Eu-

ropeiska kommissionen om att elnätstillstånd beviljats en stamnätsinnehavare. Dessutom ska beslutet om att tillstånd beviljats offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

6 §

Allmänna krav på den som söker elnätstillstånd

Den som söker elnätstillstånd ska uppfylla följande allmänna krav:

- 1) sökanden ska vara en sammanslutning eller en inrättning,
- 2) sökandens organisation ska motsvara omfattningen och arten av elnätsverksamheten,
- 3) sökanden ska ha tillräckligt med personal som motsvarar omfattningen och arten av nätverksamheten,
- 4) sökanden ska som anställda ha en sådan driftsledare och, om sökanden utför elarbeten, elarbetsledare som uppfyller de behörighetsvillkor som föreskrivs i eller med stöd av elsäkerhetslagen (410/1996),
- 5) sökanden ska ha ekonomiska förutsättningar för en lönsam elnätsverksamhet,
- 6) sökanden ska ha beslutanderätt i fråga om de medel som behövs för drift, underhåll och utveckling av elnät och rätt att besluta om att ingå anslutningsavtal och elnätsavtal med nätanvändare,
- 7) om sökanden utöver elnätsverksamhet bedriver annan verksamhet eller om sökanden bedriver både stamnätsverksamhet och distributionsnätsverksamhet, ska sökanden ha lämnat en utredning över att dessa funktioner har skiljts åt på det sätt som föreskrivs i 12 kap.

7 §

Tilläggskrav för stamnätsinnehavare

En sökande som ansöker om elnätstillstånd för stamnätsinnehavare ska utöver kraven i 6 § äga ett stamnät i Finland och uppfylla de krav i 5 kap. som gäller stamnätsinnehavares oberoende. Oberoendet ska ha säkerställts i

enlighet med förfarandet enligt 5 kap. i denna lag och artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003, nedan *elhandelsförordningen*.

En sökande som har ingått i ett vertikalt integrerat företag ska utöver kraven i 1 mom. också uppvisa dokumentation på att anställda som i det företaget utfört uppgifter som hör till stamnätsinnehavaren inte har överförs till företag som producerar eller levererar el.

8 §

Elnätstillstånd för en systemansvarig stamnätsinnehavare

Energimarknadsverket ska i elnätstillståndet förordna en stamnätsinnehavare till *systemansvarig stamnätsinnehavare*.

En sökande som ansöker om elnätstillstånd för systemansvarig stamnätsinnehavare ska utöver kraven i 6 och 7 § dessutom uppfylla följande krav:

- 1) sökanden ska ha ordnat balanskraftsenhetens funktioner så att de sköts av en separat verksamhetsenhet eller ett helägt dotterbolag, och
- 2) sökanden ska ha ordnat de funktioner som hänför sig till den riksomfattande balansavräkningen så att de sköts av balanskraftsenheten eller av ett intressebolag som sökanden äger tillsammans med stamnätsinnehavare från andra EES-stater.

I elnätstillståndet för systemansvariga stamnätsinnehavare kan man ställa villkor som hänför sig till

- 1) den systemansvariges uppgifter och hur de utförs,
- 2) den systemansvariges skyldigheter och hur de fullgörs,
- 3) den systemansvariges rättigheter och hur de utövas.

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren kan med Energimarknadsverkets tillstånd anförtro ett intressebolag som den systemansvarige stamnätsinnehavaren äger tillsammans med stamnätsinnehavare från andra EES-stater funktioner som hänför sig till den riksomfattande balansavräkningen. På tillståndsbe-

slutet tillämpas bestämmelserna i 5 § om beviljande av elnätstillstånd och bestämmelserna i 3 mom. om de villkor som i elnätstillståndet kan ställas på systemansvariga stamnätsinnehavare.

9 §

Elnätstillstånd för distributionsnätsinnehavare

I elnätstillståndet för distributionsnätsinnehavare bestämmer Energimarknadsverket ett geografiskt ansvarsområde för distributionsnätsinnehavaren gällande distributionsnätet. Efter det att elnätstillståndet beviljats kan Energimarknadsverket av vägande skäl ändra distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde.

Distributionsnätsinnehavaren kan avtala med andra innehavare av elnätstillstånd om ändring av ansvarsområdet. Abonnenterna i området och Energimarknadsverket ska underrättas om ändringen.

Den distributionsnätsinnehavare vars ansvarsområde överförs till en annan tillståndshavare är ansvarig för området tills överföringen på behörigt sätt har anmälts till Energimarknadsverket och abonnenterna i området. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska ges i anmälan och om anmälningsförfarandet.

10 §

Tilläggskrav för distributionsnätsinnehavare

En sökande som ansöker om elnätstillstånd för elnätsverksamhet i ett distributionsnät ska utöver de krav som anges i 6 § också uppfylla de krav som i 6 kap. ställs på juridiskt åtskild distributionsnätsverksamhet, om

1) en elmängd på minst 200 gigawattimmar har överförts i sökandens 400 volts elnät under vart och ett av de tre senaste kalenderåren, och

2) sökanden är verksam som en del av ett företag som bedriver elproduktion eller elleverans eller av en företagsgrupp där samma aktör har bestämmande inflytande och som bedriver elproduktion eller elleverans.

11 §

Elnätstillstånd för slutna distributionsnät

Elnätstillstånd för slutna distributionsnät kan på ansökan beviljas en sökande som utövar elnätsverksamhet i ett distributionsnät eller högspänningsdistributionsnät inom ett geografiskt avgränsat område för industriell verksamhet eller näringsverksamhet eller område där gemensamma tjänster tillhandahålls, när nätet inte levererar el till konsumenter, om

1) driften eller produktionsprocessen hos nätanvändarna av särskilda tekniska skäl eller säkerhetsskäl bildar en gemensam helhet, eller

2) nätet distribuerar el i första hand till nätets ägare eller innehavare eller till ett till ägaren eller innehavaren anknutet företag.

Elnätstillstånd för slutna distributionsnät får emellertid inte beviljas sökande inom vars elnät el levereras till konsumenter, om det inte är fråga om elleverans till ett litet antal konsumenter som har sådana förbindelser med sökanden som baserar sig på ett anställningsförhållande eller motsvarande förbindelser.

På slutna distributionsnät och innehavare av slutna distributionsnät tillämpas det som i denna lag bestäms om högspänningsdistributionsnät, distributionsnät och innehavare av distributionsnät, om inte något annat föreskrivs särskilt. På tillståndsbeslutet tillämpas det som i 5 § föreskrivs om beviljande av elnätstillstånd.

12 §

Befrielse från elnätstillstånd för vissa sammanlänkningsnät

Energimarknadsverket kan i enskilda fall för viss tid tillåta att elnätsverksamhet utövas utan elnätstillstånd, om nätinnehavaren har beviljats undantag enligt artikel 17 i elhandelsförordningen. Befrielse kan beviljas för högst den tid som undantaget enligt artikel 17 i elhandelsförordningen gäller. Befrielsen kan inte överföras på någon annan.

Bestämmelserna om nätinnehavare i denna lag tillämpas inte på en nätinnehavare som

fått befrielse. Energimarknadsverket kan dock i sitt beslut om befrielse från tillståndsplikten ställa villkor som gäller tillgången till nätet via sammanlänkningen i fråga samt driftsäkerheten. Villkoren för tillgången till nätet kan hänföra sig till

- 1) fördelningen av överföringskapaciteten,
- 2) fördelningen av intäkter från överbelastning,
- 3) de avgifter som tas ut av sammanlänkningens användare.

3 kap.

Byggande av elnät

13 §

Byggande av distributionsnät

En distributionsnätsinnehavare har ensamrätt att bygga distributionsnät på sitt ansvarsområde.

Andra får bygga distributionsnät på ansvarsområdet, om

- 1) det är fråga om en anslutningsledning eller reservmatningsförbindelse genom vilken ett eldriftsställe ansluts till distributionsnätsinnehavarens elnät på ansvarsområdet,
- 2) det är fråga om en anslutningsledning eller reservmatningsförbindelse genom vilken ett eller flera kraftverk ansluts till distributionsnätsinnehavarens eller någon annan nätsinnehavarens elnät på ansvarsområdet,
- 3) det är fråga om ett internt nät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp,
- 4) nätsinnehavaren ger någon annan sitt samtycke till att nätet byggs.

14 §

Projekttillstånd för byggande av högspänningsledning

För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt ska projekttillstånd begäras hos Energimarknadsverket. För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt vilken sträcker sig över riksgränsen ska projekttillstånd begäras hos ministeriet. Projekttillstånd som beviljats för byggande av en elled-

ning som sträcker sig över riksgränsen kan inte överföras på någon annan.

Projekttillstånd behövs emellertid inte för byggande av en intern elledning i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

I projekttillståndet bestäms inte var elledningen ska dras. Innan projekttillstånd har beviljats behövs inte någon områdesreservering eller kommunens samtycke enligt 17 § i fråga om hur ledningen ska dras. Av tillståndsbeslutet ska det framgå på vilket sätt bedömningen enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) har beaktats.

15 §

Ansökan om projekttillstånd

Bestämmelser om de uppgifter och utredningar som ska ingå i en ansökan om projekttillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet. Till en ansökan som gäller ett projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska en miljökonsekvensbeskrivning enligt den lagen fogas.

16 §

Beviljande av projekttillstånd

En förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas är att elledningen behövs för att trygga elöverföringen. En förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas för en elledning som överskrider riksgränsen är dessutom att byggandet av elledningen också i övrigt är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på elmarknaden.

Om ansökan inte gäller en elledning som överskrider riksgränsen, ska projekttillstånd trots bestämmelserna i 1 mom. beviljas för

1) en anslutningsledning genom vilken ett eldriftsställe eller ett eller flera kraftverk ansluts till närmaste elnät med en nominell spänning på minst 110 kilovolt,

2) en elledning som en distributionsnätsinnehavare bygger inom sitt ansvarsområde eller från sitt ansvarsområde, om elledningen förenar delar av distributionsnätsinnehavarens elnät med varandra eller distributionsnätsinnehavarens elnät med ett annat elnät.

Till projekttillståndet kan sådana villkor fogas som ska anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd.

17 §

Bestämmelser om kommunens ställning

Dragning av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt kräver kommunens samtycke, om inte rätten att placera elledningen grundar sig på ett sådant inlösningsförfarande som avses i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) och elledningen byggs någon annanstans än på ett område som i planen har reserverats för detta ändamål. Kommunen får inte vägra samtycke eller ställa villkor för det utan giltiga skäl som baserar sig på områdesplaneringen eller som hänför sig till miljöaspekter eller andra omständigheter, om vägran eller villkoren medför oskäligt förfång för tryggheten av elöverföringen eller för sökanden.

Distributionsnätinnehavaren ska se till att kommunerna informeras om planeringen av anläggandet av ett distributionsnät. Distributionsnätinnehavaren ska i samråd med kommunerna inom sitt ansvarsområde även i övrigt se till att samarbetet är tillräckligt för att nätet ska kunna placeras med beaktande av kommunernas synpunkter på markanvändningen.

4 kap.

Nätinnehavarens allmänna skyldigheter och prissättningen av nättjänster

18 §

Allmänna principer för tillhandahållande av nättjänster

Nätinnehavare ska tillhandahålla parterna på elmarknaden sina elnätstjänster på ett jämligt och icke-diskriminerande sätt. Tjänster får inte tillhandahållas på villkor som är ogrundade eller som uppenbarligen begränsar konkurrensen inom elhandeln.

19 §

Skyldighet att utveckla nätet

För att garantera sina nätanvändare tillgång på el av tillräckligt god kvalitet ska nätinnehavaren upprätthålla, driva och utveckla sitt elnät och förbindelserna till andra nät i enlighet med de föreskrivna kraven på elnätssamhet och nätanvändarnas rimliga behov.

Elnätet ska planeras, byggas och upprätthållas så att

1) det uppfyller kvalitetskraven på elnätssamhet och den tekniska kvaliteten på elöverföringen och eldistributionen också i övrigt är god,

2) det och elnätstjänsterna fungerar tillförlitligt och säkert vid normala klimatrelaterade, mekaniska och andra yttre störningar som kan förutses,

3) det och elnätstjänsterna fungerar så tillförlitligt som möjligt vid störningar under normala förhållanden och vid sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011),

4) det är kompatibelt med elsystemet och vid behov kan anslutas till ett annat elnät,

5) driftställen och kraftverk som uppfyller kraven kan anslutas till elnätet,

6) nätinnehavaren i övrigt kan fullgöra de skyldigheter som hör till nätinnehavaren eller som denne ålagts med stöd av denna lag.

Särskilda bestämmelser utfärdas om elnätens elsäkerhet.

20 §

Anslutningsskyldighet

Nätinnehavaren ska på begäran och mot skälig ersättning till sitt elnät ansluta de eldriftställen och kraftverk inom sitt verksamhetsområde som uppfyller de tekniska kraven. Anslutningsvillkoren och de tekniska kraven ska vara objektiva och icke-diskriminerande och beakta elsystemets driftsäkerhet och effektivitet.

Nätinnehavaren ska publicera de tekniska kraven för anslutning och en skälig tid inom vilken nätinnehavaren behandlar de anbudsförfrågningar som gäller anslutning.

Nätinnehavaren ska på begäran ge den som

ska anslutas en omfattande och tillräckligt detaljerad uppskattning av anslutningskostnaderna och en bedömning av när anslutningen kan levereras.

21 §

Överföringsskyldighet

Nätinnehavaren ska inom gränserna för överföringskapaciteten för sitt elnät, mot skälig ersättning sälja elöverförings- och eldistributionstjänster till dem som behöver sådana.

22 §

Nätinnehavarens uppgift vid mätningen av elleveranser

Nätinnehavaren ska ordna den mätning av elleveranser i sitt nät som ligger till grund för balansavräkningen och faktureringen samt registreringen av mätuppgifterna och deras anmälan till parterna på elmarknaden. De mätuppgifter som behövs vid faktureringen ska lämnas till elleverantören per eldriftsställe eller per mätning.

Vid ordnandet av mättjänster ska nätinnehavaren verka för att nätanvändarna använder el effektivt och sparsamt och främja möjligheterna att styra elförbrukningen.

Nätinnehavaren kan antingen tillhandahålla mättjänster som eget arbete eller skaffa tjänsterna hos utomstående. Tjänster kan därvid skaffas också hos andra parter inom elhandeln.

Närmare bestämmelser om mätning av elleveranser i elnät utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla

- 1) installering av mätutrustning på eldriftsställen och i kraftverk,
- 2) krav som ställs på mätapparatur och mätningssystem,
- 3) avläsning av mätapparatur,
- 4) utnyttjande av mätningssuppgifter,
- 5) tidsfördelning i fråga om mättjänster.

23 §

Anskaffning av förlustenergi för elnätet

Nätinnehavaren ska skaffa energi för att täcka överföringsförluster i sitt elnät och re-

servkraft för driften av sitt elnät i enlighet med öppna, icke-diskriminerande och marknadsbaserade förfaranden.

24 §

Allmänna bestämmelser om försäljningsvillkoren för och prissättningen av nättjänster

Försäljningspriserna och försäljningsvillkoren för nättjänsterna samt grunderna för hur de bestäms ska vara objektiva och icke-diskriminerande för alla nätanvändare. Undantag från dem får göras endast av särskilda skäl. Försäljningsvillkor som riktas till konsumenterna ska dessutom meddelas på ett klart och lättbegripligt språk och får inte omfatta sådana hinder för konsumenternas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtal.

Prissättningen av nättjänsterna ska vara skälig enligt en helhetsbedömning.

I prissättningen av nättjänsterna får inte finnas villkor som är ogrundade eller som uppenbarligen begränsar konkurrensen inom elhandeln. Elsystemets driftsäkerhet och effektivitet samt de kostnader och fördelar som följer av att ett kraftverk ansluts till nätet ska emellertid beaktas i prissättningen.

25 §

Punktprissättning

Nätinnehavaren ska för sin del ordna förutsättningar för att en nätanvändare ska kunna avtala om alla nättjänster med den nätinnehavare till vars nät användaren är ansluten.

Nätinnehavaren ska för sin del ordna förutsättningar för att en nätanvändare genom att betala avgifterna får rätt att använda hela landets elnät utgående från sin anslutningspunkt, med undantag av utlandsförbindelser.

26 §

Nätinnehavarens prestationer när det gäller byte av elleverantör

Nätinnehavaren får inte ta ut en separat avgift för prestationer som hänför sig till ett byte av elleverantör.

27 §

Publicering av försäljningsvillkor och nyckeltal för nättjänster

Nätinnehavaren ska publicera uppgifter om de allmänna försäljningsvillkoren och försäljningspriserna för sina nättjänster samt grunderna för hur de bestäms.

Nätinnehavaren ska underrätta Energimarknadsverket om gällande försäljningsvillkor och försäljningspriser för sina nättjänster samt om grunderna för hur de bestäms. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska ges i anmälan och om anmälningsförfarandet.

Nätinnehavaren ska publicera uppgifter om prisnivån på sina nättjänster, nätverksamhetens effektivitet, kvalitet och lönsamhet, utveckling av elnät och sådana nyckeltal för sitt elnät som beskriver verksamheten på elmarknaden. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka nyckeltal denna skyldighet ska gälla, vilka formler och anvisningar som ska följas vid beräkning av nyckeltalen och hur nyckeltalen ska publiceras.

28 §

Nätinnehavarens beredskapsplanering

Nätinnehavaren ska genom ändamålsenlig planering förbereda sig för störningar under normala förhållanden och sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen. Nätinnehavaren ska göra upp en beredskapsplan och i behövlig omfattning delta i beredskapsplanering som ska trygga försörjningsberedskapen. Beredskapsplanen ska uppdateras åtminstone en gång per två år och när det sker en betydande förändring i omständigheterna.

Närmare bestämmelser om innehållet i beredskapsplanen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla nödvändigt ordnande av elnätsverksamhet och elöverföring eller eldistribution i syfte att säkerställa ledningen av och säkerheten i samhället, befolkningens försörjning eller näringslivets funktionsförmåga.

Beredskapsplanen och ändringar i den ska lämnas till Försörjningsberedskapscentralen.

Centralen har rätt att inom sex månader från det att den mottagit beredskapsplanen kräva att nätinnehavaren gör ändringar i planen om den inte uppfyller de krav som föreskrivs.

Försörjningsberedskapscentralen ska ålägga nätinnehavaren att rätta till sin överträdelse eller försummelse, om denne bryter mot eller försummar sina skyldigheter enligt denna paragraf. I beslutet kan det förordnas om hur överträdelsen eller försummelsen ska rättas till.

Bestämmelser om beredskapsplanering som ska trygga försörjningsberedskapen utfärdas särskilt.

29 §

Nätinnehavarens samarbetskyldighet vid störningar

Vid störningar ska nätinnehavaren i syfte att eliminera störningarna och begränsa effekten av dem samarbeta med andra elnätsinnehavare och räddningsmyndigheterna, polisen, de kommunala myndigheterna, vägmyndigheterna och innehavare av andra samhällstekniska nät inom sitt verksamhetsområde. Nätinnehavaren ska vid störningar delta i arbetet med att skapa en lägesbild som hänför sig till verksamhetsområdet och lämna den myndighet som svarar för att lägesbilden skapas de uppgifter den behöver för detta.

Distributionsnätsinnehavaren ska för det samarbete som avses i 1 mom. ordna en separat teleförbindelse till sitt kontrollrum eller en annan plats varifrån nätinnehavarens åtgärder för att eliminera störningarna leds.

30 §

En stamnätsinnehavares och en juridiskt åtskild distributionsnätsinnehavares rätt att anskaffa och leverera el

En stamnätsinnehavare och en sådan nätinnehavare som utövar juridiskt åtskild distributionsnätsverksamhet kan anskaffa och leverera el, om syftet med verksamheten är att

- 1) skaffa energi för att täcka överföringsförluster i elnätet,
- 2) sköta uppgifter som omfattas av systemansvaret,

3) kontrollera överföringsbegränsningar,
4) använda flyttbara reservkraftsaggregat för byggande, drift och underhåll av nätet och att till nätet leverera el som producerats med dessa,

5) skaffa el för eget bruk till sammanslutningens lokaler, transformator- och kopplingsstationer eller länkstationer eller till sammanslutningens andra motsvarande objekt,

6) distributionsnätssinnehavaren med stöd av skyldigheten enligt denna lag ska leverera el till slutförbrukarna i en situation där detaljförsäljarens leverans har avbrutits av en orsak som beror på försäljaren.

5 kap.

Bestämmelser som gäller stamnätet och stamnätssinnehavare

31 §

Definition av stamnät och fastställande av de elledningar och anläggningar som hör till stamnätet

Stamnät är

1) ett riksomfattande enhetligt elöverföringsnät som består av elledningar med en nominell spänning på minst 110 kilovolt, transformator- och kopplingsstationer och andra anläggningar,

2) en sammanlänkning för en nominell spänning på minst 110 kilovolt som är i en stamnätssinnehavares besittning.

Stamnätssinnehavaren ska för varje tillsynsperiod som gäller prissättning av överföringstjänster senast nio månader innan tillsynsperioden börjar fastställa vilka elledningar, transformator- och kopplingsstationer och andra anläggningar som hör till innehavarens stamnät och publicera beslutet om fastställande. Före fastställandet ska stamnätssinnehavaren ge sina nätanvändare samt de myndigheter och andra intressentgrupper som saken berör tillfälle att framföra sin åsikt om förslaget till fastställande. Stamnätssinnehavaren kan stryka elledningar, transformator- och kopplingsstationer och andra anläggningar ur ett publicerat beslut innan nästa tillsynsperiod börjar endast av vägande skäl.

Stamnätssinnehavarens beslut om fastställande och ändringar i beslutet ska lämnas till Energimarknadsverket. Om beslutet om fastställande strider mot lagen har Energimarknadsverket rätt att inom tre månader från mottagandet av en sådan anmälan kräva att stamnätssinnehavaren gör ändringar i beslutet.

En avtalspart i fråga om stamnätssinnehavarens nättjänst har rätt att inom en månad från det att stamnätssinnehavaren har publicerat sitt beslut om fastställande begära att Energimarknadsverket ska pröva huruvida beslutet eller ändringar i det är lagenliga. Den som begärt prövningen har rätt att överklaga det beslut som Energimarknadsverket fattat med anledning av begäran.

32 §

Stamnätssinnehavarens oberoende

I fråga om sin organisation och sitt beslutsfattande ska stamnätssinnehavaren se till

1) att samma person eller personer inte har rätt att

a) direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande i ett företag som producerar eller levererar el eller naturgas och direkt eller indirekt ha bestämmande inflytande över eller utöva någon rättighet enligt 2 mom. gentemot en stamnätssinnehavare eller ett stamnät, eller

b) direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande över en stamnätssinnehavare eller ett stamnät och direkt eller indirekt ha bestämmande inflytande över eller utöva någon rättighet enligt 2 mom. i ett företag som producerar eller levererar el eller naturgas,

2) att samma person eller personer inte för en stamnätssinnehavare får utse ledamöter i förvaltningsrådet, styrelsen eller organ som juridiskt företräder stamnätssinnehavaren och inte har rätt att direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande över eller utöva någon rättighet enligt 2 mom. i ett företag som producerar eller levererar el,

3) att en och samma person inte är ledamot i förvaltningsrådet, styrelsen eller i ett organ som juridiskt företräder företaget i både stamnätssinnehavaren och ett företag som producerar eller levererar el.

De rättigheter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten är

- 1) rätten att rösta,
- 2) befogenheten att utse ledamöter i förvaltningsrådet eller styrelsen eller i ett organ som juridiskt företräder företaget,
- 3) ägande av en majoritetsandel.

Om den person som avses i 1 mom. är staten eller ett annat offentligt organ, ska två separata offentliga organ som utövar bestämmande inflytande, å ena sidan, i en stamnätsinnehavare eller över ett stamnät och, å andra sidan, i ett företag som producerar eller levererar el eller naturgas, vid tillämpningen av 1 mom. inte anses vara samma person.

Slutförbrukare som bedriver verksamhet inom produktion eller leverans av el, antingen direkt eller genom ett företag där de har bestämmande inflytande antingen enskilt eller gemensamt med någon annan slutförbrukare, ska inte vid tillämpningen av 1 mom. 1 punkten betraktas som företag som producerar eller levererar el, förutsatt att slutförbrukaren eller slutförbrukarna och det företag där den eller de har bestämmande inflytande är nettoförbrukare av el uttryckt i årligt genomsnitt och förutsatt att det ekonomiska värdet av den el som de levererar till tredje part är obetydligt i förhållande till deras övriga affärsverksamhet.

33 §

Säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende

Stamnätsinnehavarens oberoende enligt 32 § ska säkerställas i enlighet med det förfarande som anges i denna paragraf och artikel 3 i elhandelsförordningen. I förfarandet kan stamnätsinnehavaren beviljas undantag från kraven i 32 § 1 mom., om stamnätet den 3 september 2009 tillhörde ett vertikalt integrerat företag och det finns arrangemang som garanterar ett mer effektivt oberoende för stamnätsinnehavaren än bestämmelserna i kapitel V i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG, nedan *elmarknadsdirektivet*.

Stamnätsinnehavaren ska till Energimarknadsverket anmäla alla planerade affärstransaktioner och andra på dess organisation eller beslutsfattande inverkande åtgärder som kan komma att kräva en omprövning av huruvida transaktionerna och åtgärderna uppfyller kraven i 32 §.

Energimarknadsverket ska inleda förfarandet för säkerställande

1) när stamnätsinnehavaren gör en anmälan i enlighet med 2 mom.,

2) på eget initiativ då verket får vetskap om att en planerad ändring som gäller stamnätets ägare eller innehavare kan leda till överträdelse av 32 § eller då verket har anledning att misstänka att en sådan överträdelse kan ha skett,

3) efter en motiverad begäran från Europeiska kommissionen.

Energimarknadsverket ska fatta ett interimistiskt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende inom fyra månader från det att stamnätsinnehavarens anmälan eller Europeiska kommissionens begäran anlände. Det anses att ett interimistiskt beslut har fattats, om Energimarknadsverket inte har meddelat beslut inom denna tid. Verket ska utan dröjsmål meddela Europeiska kommissionen det interimistiska beslutet så att säkerställandet kan slutföras i enlighet med artikel 3 i elhandelsförordningen. Tillsammans med anmälan ska verket lämna Europeiska kommissionen sådana uppgifter som är av betydelse för behandlingen av ärendet. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas särskilt.

34 §

Stamnätsinnehavarens skyldighet att anmäla ägare från tredjeländer

Stamnätsinnehavaren ska underrätta Energimarknadsverket om situationer som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får bestämmande inflytande över stamnätet eller stamnätsinnehavaren.

Energimarknadsverket ska utan dröjsmål meddela ministeriet och Europeiska kommissionen, om

1) säkerställande av en stamnätsinnehavares oberoende begärs av stamnätets ägare eller innehavare som en eller flera personer från tredjeländer har bestämmande inflytande över,

2) Energimarknadsverket annars fått kännedom om situationer som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får bestämmande inflytande över stamnätet eller stamnätsinnehavaren.

35 §

Säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende när det gäller ägande som härstammar från tredjeländer

Stamnätsinnehavarens oberoende ska säkerställas i enlighet med det förfarande som anges i denna paragraf i en situation som avses i 34 §.

Energimarknadsverket ska inom fyra månader från det att en stamnätsinnehavares anmälan anlände fatta ett interimistiskt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas särskilt. Energimarknadsverket ska utan dröjsmål meddela ministeriet och Europeiska kommissionen om det interimistiska beslutet samt begära ett yttrande av ministeriet enligt 36 § och ett yttrande av Europeiska kommissionen om huruvida stamnätsinnehavaren uppfyller kraven i artikel 9 i elmarknadsdirektivet. Till sammans med anmälan ska Energimarknadsverket lämna ministeriet och Europeiska kommissionen sådana uppgifter som är av betydelse för behandlingen av ärendet.

Energimarknadsverket ska inom två månader från utgången av den period som reserverats för Europeiska kommissionens i 2 mom. och 36 § avsedda yttrande fatta sitt slutliga beslut om säkerställandet av stamnätsinnehavarens oberoende. När Energimarknadsverket fattar sitt slutliga beslut ska det beakta Europeiska kommissionens yttrande så noggrant som möjligt. Om Europeiska kommissionen inte har avgett något yttrande inom den period som föreskrivits, ska den inte anses ha några invändningar mot Energimarknadsverkets interimistiska beslut.

Energimarknadsverket ska fatta ett nega-

tivt beslut i fråga om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende, om

1) det inte har påvisats att stamnätsinnehavaren uppfyller kraven i 32 §, eller

2) ministeriet har lämnat ett yttrande till Energimarknadsverket i enlighet med 36 § och det enligt yttrandet inte har visats för ministeriet att säkerställandet inte äventyrar energileveranssäkerheten nationellt eller inom Europeiska unionen.

Energimarknadsverket ska foga ministeriets och Europeiska kommissionens yttranden till sitt slutliga beslut.

36 §

Ministeriets yttrande om leveranssäkerhet

Ministeriet ska lämna Energimarknadsverket ett yttrande om huruvida säkerställandet av stamnätsinnehavarens oberoende i en sådan situation som avses i 34 § äventyrar energileveranssäkerheten nationellt eller inom Europeiska unionen. Yttrandet ska lämnas till Energimarknadsverket så att verket har tillräckligt med tid för att behandla yttrandet. Vid prövningen av ärendet ska ministeriet beakta

1) de rättigheter och skyldigheter enligt internationell rätt som Europeiska unionen har gentemot det tredjeland som saken gäller, också enligt sådana avtal med ett eller flera tredjeländer som Europeiska unionen är part i och som rör energileveranssäkerhet,

2) de rättigheter och skyldigheter som Finland har gentemot det tredjeland som saken gäller, enligt avtal som Finland ingått med det tredjelandet förutsatt att avtalen överensstämmer med Europeiska unionens lagstiftning,

3) andra specifika omständigheter och förhållanden som gäller fallet och det berörda tredjelandet.

Ministeriet ska för sitt yttrande begära ett yttrande av Europeiska kommissionen om huruvida säkerställandet äventyrar energileveranssäkerheten inom Europeiska unionen. I sitt eget yttrande ska ministeriet beakta Europeiska kommissionens yttrande så noggrant som möjligt. Ministeriet kan avvika från Europeiska kommissionens yttrande, om säkerställandet äventyrar energileveranssäkerheten

i Finland eller någon annan medlemsstat i Europeiska unionen.

I ministeriets yttrande får ändring inte sökas särskilt.

37 §

Genomförande av en affärstransaktion

Stamnätsinnehavaren eller parterna får inte påbörja affärstransaktioner eller vidta åtgärder som avses i 33 § 2 mom. eller 34 § 1 mom. innan stamnätsinnehavarens oberoende har säkerställts för affärstransaktionen eller åtgärden i fråga, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller det vid behandlingen av ärendet bestäms något annat.

Det som föreskrivs i 1 mom. hindrar inte att en inlösen skyldighet eller inlösenrätt enligt 18 kap. 1 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) fullgörs eller utövas eller att tillstånd för en fusion enligt 16 kap. i den lagen beviljas. Fusionen får dock inte registreras innan stamnätsinnehavarens oberoende har säkerställts med avseende på fusionen.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på beslut som gäller utnämning av ledamöter i stamnätsinnehavarens förvaltningsråd eller styrelse eller i ett organ som enligt lag företräder företaget.

38 §

Åtgärder med anledning av vägran att säkerställa stamnätsinnehavarens oberoende

På förslag av Energimarknadsverket kan marknadsdomstolen bestämma att en affärstransaktion eller åtgärd ska hävas, om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende har vägrats för affärstransaktionen eller åtgärden i fråga. Innan Energimarknadsverket lägger fram sitt förslag ska det rådgöra med parterna om frivilligt hävande av affärstransaktionen eller åtgärden. Om det avtalas att affärstransaktionen eller åtgärden hävs frivilligt, ställer Energimarknadsverket de villkor som ska iakttas.

39 §

Ändring i beslut om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende

Oberoende av ett tidigare beslut kan Energimarknadsverket fatta ett nytt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av en stamnätsinnehavarens oberoende, om stamnätsinnehavaren eller parterna har gett felaktiga eller vilseledande uppgifter som i väsentlig mån har inverkat på beslutet eller om en affärstransaktion eller åtgärd har genomförts i strid med 37 §. Ett nytt beslut kan fattas endast av vägande skäl om mer än fem år har förflutit sedan det tidigare beslutet vann laga kraft eller affärstransaktionen eller åtgärden genomfördes.

40 §

Kvalitetskrav i fråga om stamnätets funktion

Stamnätet ska planeras, byggas och upprätthållas så att

1) nätet uppfyller de krav som ställs i Europeiska unionens lagstiftning på nätens driftsäkerhet och tillförlitlighet,

2) nätet uppfyller de krav i fråga om nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet som i elnätstillståndet ställs på den systemansvariga stamnätsinnehavaren,

3) driften av nätet inte störs av träd som faller över elledningarna eller växer längs ledningsgatan,

4) nätet har tillräcklig överföringskapacitet för att trygga förutsättningarna för att den systemansvariga stamnätsinnehavarens ansvarsområde ska bevaras som ett enhetligt budområde för elhandeln.

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren kan dock göra undantag från kravet i 1 mom. 4 punkten

1) om det är fråga om elanskaffning eller balanskraftshandel för fullgörande av systemansvaret och undantaget är ändamålsenligt med tanke på elsystemets driftsäkerhet eller effektivitet,

2) om en betydande ändring i balansen mellan elproduktionen och konsumtionen orsakar en permanent eller långvarig överbelastning av överföringskapaciteten mellan an-

svarsområdets olika delar och stamnätsinnehavaren inte rimligen kan förutsättas ha tagit denna överbelastning i beaktande i sin verksamhet och inte rimligen kan förväntas vidta de åtgärder som behövs för att utveckla nätet så snabbt att man kan undvika att svarsområdet delas in i budområden.

41 §

Plan för utveckling av stamnätet

Stamnätsinnehavaren ska göra upp en tioårig utvecklingsplan för sitt stamnät och dess förbindelser till andra elnät. Stamnätsinnehavaren ska använda utvecklingsplanen som underlag när den unionsomfattande nätutvecklingsplan utarbetas som det föreskrivs om i elhandelsförordningen. Utvecklingsplanen har ingen annan rättsverkan för stamnätsinnehavaren, nätanvändarna eller de myndigheter som övervakar stamnätsinnehavaren. Utvecklingsplanen ska uppdateras med två års intervaller.

Utvecklingsplanen ska innehålla

1) en plan över investeringar vilka ifall de förverkligas leder till att skyldigheten att utveckla nätet som avses i 19 § 1 mom. fullgörs och kvalitetskraven för verksamhet i stamnätet uppfylls,

2) en plan över investeringar som gäller sammanlänkningsplaner och som behövs för en effektiv funktion av den nationella och regionala elmarknaden och av Europeiska unionens inre marknad för el,

3) en utredning av de metoder som använts när utvecklingsplanen utarbetades och av de prognoser och övriga antaganden som planen grundar sig på och som gäller elkonsumtionens och elproduktionens utveckling.

Utvecklingsplanen ska publiceras. Innan utvecklingsplanen publiceras ska stamnätsinnehavaren ge sina nätanvändare samt de myndigheter och andra intressentgrupper som saken berör tillfälle att framföra sin åsikt om utvecklingsplanen.

42 §

Kompensation mellan stamnätsinnehavare

Stamnätsinnehavaren ska sköta de uppgif-

ter som hänför sig till det system med kompensationsbetalningar mellan stamnätsinnehavare som det föreskrivs om i elhandelsförordningen.

43 §

Överföringsavgifter för import och export av el

Stamnätsinnehavaren ska utöver den överföringsavgift som hör till punktprissättningen enligt 25 § 2 mom. ta ut en separat överföringsavgift för import och export av el till och från sitt nät, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland eller av avtal som stamnätsinnehavaren har ingått och som grundar sig på ömsesidighet när det gäller elsystemets driftsäkerhet och effektivitet samt på marknadsbetingelserna. Överföringsavgifterna ska uppfylla de förutsättningar om vilka det föreskrivs i 24 §.

44 §

Den systemansvariga stamnätsinnehavarens ansvarsområde

Till den systemansvariga stamnätsinnehavarens ansvarsområde hör rikets territorium med undantag för landskapet Åland.

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren svarar inom sitt ansvarsområde för de uppgifter som omfattas av systemansvaret och för andra uppgifter som hör till stamnätsinnehavaren enligt denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den och enligt elhandelsförordningen och bestämmelser som antagits med stöd av den.

45 §

Systemansvar

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska svara för att Finlands elsystem är tekniskt funktionsdugligt och driftsäkert samt ha hand om de uppgifter som omfattas av det riksomfattande balansansvaret och om den riksomfattande balansavräkningen på ett ändamålsenligt och för parterna på elmarknaden jämligt och icke-diskriminerande sätt (*systeman-*

svar). Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska upprätthålla och utveckla sina verksamheter och tjänster inom systemansvaret samt upprätthålla, driva och utveckla sitt elnät och övriga anläggningar som behövs för att sköta systemansvaret samt förbindelserna till andra nät så att de fungerar effektivt och så att förutsättningarna kan tryggas för en effektiv funktion av den nationella och regionala elmarknaden och av Europeiska unionens inre marknad för el.

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren kan ställa sådana villkor för användning av elöverföringssystemet och de anslutna kraftverken och belastningarna som är nödvändiga för att systemansvaret ska kunna fullgöras. Villkoren kan tillämpas i enskilda fall efter det att Energimarknadsverket har fastställt dem. De fastställda villkoren kan tillämpas även om de överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Närmare bestämmelser om hur systemansvaret ska fullgöras och om dess innehåll får utfärdas genom förordning av ministeriet.

46 §

Riksomfattande balansansvar

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska sörja för att den kortvariga balansen mellan elproduktionen och elförbrukningen hela tiden upprätthålls inom dennes ansvarsområde (*riksomfattande balansansvar*). Det riksomfattande balansansvaret omfattar alla de åtgärder och resurser som krävs för att fullgöra ansvaret och som ska tillses eller garanteras för respektive balansavräkningsperiod.

Anskaffningsvillkoren för den el som behövs för fullgörande av det riksomfattande balansansvaret samt köpevillkoren för balanskraften ska vara jämlika och icke-diskriminerande för parterna på elmarknaden och i dem får inte ingå villkor som är ogrundade eller uppenbarligen begränsar konkurrensen inom elhandeln. I villkoren ska dock de krav som följer av elsystemets driftsäkerhet och effektivitet beaktas. Villkoren ska dessutom sporra nätanvändarna att balansera sin inmatning och sitt uttag av el.

Prissättningen av balanskraften ska vara skälig.

47 §

Riksomfattande balansavräkning

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska inom sitt ansvarsområde sörja för att områdets elbalans och de balansansvarigas elbalanser klarläggs (*riksomfattande balansavräkning*). I den riksomfattande balansavräkningen ska man för varje balansavräkningsperiod klarlägga balansavvikelseerna mellan balanskraftsenheten och de balansansvariga samt balansavvikelseerna mellan balanskraftsenheten och balanskraftsenheterna inom andra stamnätsinnehavares ansvarsområden. Om längden på den balansavräkningsperiod som tillämpas i den riksomfattande balansavräkningen inte har reglerats i elhandelsförordningen eller i bestämmelser som antagits med stöd av den, utfärdas bestämmelser om periodens längd genom förordning av statsrådet.

48 §

Publicerande av villkor för tjänster som hänförelse till systemansvaret

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska i fråga om de tjänster som hör till systemansvaret publicera och till Energimarknadsverket anmäla gällande försäljnings- och anskaffningsvillkor och grunderna för hur de bestäms, gällande försäljnings- och anskaffningspriser och grunderna för hur de bestäms samt de villkor som avses i 45 § 2 mom.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska publiceras och anmälas samt om förfarandet för publicering och anmälan.

49 §

Utveckling av det informationsutbyte som krävs för elhandeln och balansavräkningen

Det är den systemansvariga stamnätsinnehavarens uppgift att utveckla det informationsutbyte som krävs för elhandeln och balansavräkningen. Utvecklingsverksamheten ska främja ett effektivt informationsutbyte som är jämlikt och icke-diskriminerande med avseende på elmarknadsparterna, nätinnehavarna.

varna och de balansansvariga. Utvecklingen av informationsutbytet omfattar åtminstone

1) utvecklande av standarder för meddelandetrafiken och deltagande i det internationella utvecklingssamarbetet i anknytning till det,

2) utvecklande av procedurer som hänför sig till informationsutbyte och deltagande i internationellt utvecklingsarbete i anknytning till det,

3) uppgörande av förslag för ministeriet om ändring av standarderna för meddelandetrafiken och de procedurer som hänför sig till informationsutbyte,

4) upprätthållande av en testtjänst för meddelandetrafiken,

5) informering, utbildning och rådgivning som hänför sig till informationsutbyte,

6) kontroll av hur standarderna för meddelandetrafiken och procedurerna för informationsutbyte iaktas.

De uppgifter som avses i 1 mom. finansieras med separata avgifter som den systemansvariga stamnätsinnehavaren har rätt att ta ut av dem som använder stamnätsservicen, balanstjänsten eller i 1 mom. avsedd service. Avgifterna får täcka skäliga kostnader som uppdraget orsakat den systemansvariga stamnätsinnehavaren och en skälig vinst. Grunderna för bestämmande av avgifterna ska vara jämlika och icke-diskriminerande. Uppgifter om avgifterna och grunderna för hur de bestäms ska publiceras.

6 kap.

Bestämmelser som gäller distributionsnät och distributionsnätsinnehavare

50 §

Kvalitetskrav i fråga om högspänningsdistributionsnätets funktion

Ett högspänningsdistributionsnät ska planeras, byggas och upprätthållas så att

1) nätet uppfyller de krav i fråga om nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet som en systemansvarig stamnätsinnehavare ställt,

2) driften av nätet inte störs av träd som faller över elledningarna eller växer längs ledningsgatan.

51 §

Kvalitetskrav i fråga om distributionsnätets funktion

Ett distributionsnät ska planeras, byggas och upprätthållas så att

1) nätet uppfyller de krav i fråga om nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet som en systemansvarig stamnätsinnehavare ställt,

2) fel i distributionsnätet som uppkommit till följd av storm eller snöbelastning inte orsakar avbrott i eldistributionen på över 6 timmar för nätanvändare inom detaljplaneområden,

3) fel i distributionsnätet som uppkommit till följd av storm eller snöbelastning inte orsakar avbrott i eldistributionen på över 36 timmar för nätanvändare på ett annat område än det som avses i 2 punkten.

Distributionsnätsinnehavaren kan bestämma en målnivå för driftstället med avvikelser från 1 mom. 3 punkten i enlighet med de lokala förhållandena, om

1) driftstället finns på en ö som saknar broförbindelse, annan motsvarande fast förbindelse eller förbindelse med en landsvägsfärja i reguljär trafik, eller

2) driftställets årliga elförbrukning har varit högst 2 500 kilowattimmar under de tre föregående kalenderåren och kostnaderna för de investeringar som krävs för att uppfylla kraven i 1 mom. 3 punkten skulle bli exceptionellt höga för driftstället till följd av det långa avståndet till andra driftställen.

52 §

Utvecklingsplan för distributionsnät

Distributionsnätsinnehavaren ska göra upp en utvecklingsplan för sitt distributionsnät. Planen ska innehålla de åtgärder som leder till att kraven enligt 51 och 119 § uppfylls och upprätthålls i distributionsnätet. Utvecklingsplanen ska uppdateras med två års intervaller.

Utvecklingsplanen ska innehålla detaljerade åtgärder som är fördelade på perioder om två kalenderår och som systematiskt och långsiktigt förbättrar distributionsnätets tillförlitlighet och säkerhet och som leder till att

distributionsnätet uppfyller de krav som föreskrivs i 51 och 119 §. I utvecklingsplanen ska man utifrån nätanvändarnas rimliga behov fästa vikt vid att eltillgången tryggas på elförbrukningsplatser med funktioner och tjänster som är viktiga för att säkerställa ledningen av och säkerheten i samhället, befolkningens försörjning eller näringslivets funktionsförmåga. Vid placeringen av de elledningar som ingår i utvecklingsplanen ska man så långt det är möjligt utnyttja dragningar som är gemensamma med andra samhällstekniska nät.

Utvecklingsplanen och ändringar i den ska lämnas till Energimarknadsverket. Verket har rätt att inom sex månader från det att den mottagit planen kräva att distributionsnätinnehavaren gör ändringar i planen, om det finns anledning att misstänka att de åtgärder som ingår i planen inte leder till att kraven enligt 51 och 119 § uppfylls eller om utvecklingsplanen inte uppfyller de krav som anges i 2 mom.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska ges i utvecklingsplanen och om hur planen ska lämnas till Energimarknadsverket.

53 §

Distributionsnätinnehavarens anslutningsvillkor

En distributionsnätinnehavare ska ha offentliga allmänna avtalsvillkor för sådana nätanvändare som ansluter sig till ett distributionsnät med en nominell spänning på högst 20 kilovolt.

54 §

Tidsfördelning i fråga om eldistributionstjänster i distributionsnätet

Distributionsnätinnehavaren ska erbjuda sina distributionsnätanvändare olika eldistributionstjänster som motsvarar deras behov.

55 §

Prissättning av eldistribution i distributionsnät oberoende av avstånd

I distributionsnätet får priset på eldistribu-

tionen inte vara beroende av nätanvändarens geografiska läge inom nätinnehavarens ansvarsområde. Inom de delar av distributionsnätinnehavarens ansvarsområde som är geografiskt åtskilda ska dock egna distributionspriser tillämpas. Energimarknadsverket kan i enskilda fall bevilja undantag från tillämpningen av separata priser på eldistributionen, om kostnadsnivåerna och prissättningsgrunderna inom de olika delarna av distributionsnätinnehavarens ansvarsområde inte avviker från varandra på ett betydande sätt.

56 §

Specialbestämmelser som gäller nättjänstavgifter för elproduktion i distributionsnät

De nättjänster som används för elproduktion ska prissättas i distributionsnätet oberoende av övriga bestämmelser i denna avdelning enligt följande:

1) i den avgift som tas ut för anslutning av småskalig elproduktion till ett elnät får inte inbegripas kostnader som föranleds av att elnätet förstärks,

2) med de distributionsavgifter som tas ut för elproduktionen ska en relativt sett mindre andel av kostnaderna för distributionsnätet täckas än med de distributionsavgifter som tas ut för elförbrukning.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om distributionsavgifterna för elproduktionen, om hur de bestäms i fråga om distributionsnätet och om de till den överförda energimängden relaterade gränsvärden som ska ställas för distributionsavgifterna för elproduktionen och som distributionsnätinnehavaren ska följa.

57 §

Distributionsnätinnehavarens fakturering i fråga om distributionsnät

Distributionsnätinnehavaren ska i sin faktura ge distributionsnätanvändaren en specifikation av hur priset för eldistributionen bildas. Distributionsnätinnehavaren ska i fakturor som sänds till konsumenter lämna uppgif-

ter om hur de kan göra reklamationer och i fakturering som är riktad till konsumenter uppgifter om de mekanismer för tvistlösning som konsumenterna har tillgång till. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter fakturan ska innehålla och hur uppgifterna ska ges i fakturan.

Distributionsnätinnehavaren ska erbjuda konsumenterna olika sätt för betalning av eldistributionsräkningar. Alternativen får inte vara förenade med ogrundade villkor eller villkor som diskriminerar någon kundgrupp. Villkoren för betalningssätten får beakta skäliga skillnader i de kostnader som innehavaren orsakas av att erbjuda olika betalningsätt. Om distributionsnätinnehavaren erbjuder konsumenterna ett förhandsbetalningssystem, ska systemet i tillräcklig grad åter spegla konsumentens kalkylerade sannolika årliga elförbrukning.

58 §

Distributionsnätinnehavarens skyldighet att ge nätanvändarna anvisningar i fråga om beredskap

Distributionsnätinnehavaren ska i erbjudanden som gäller anslutningsavtal ge abonnenten uppgifter om nivån på leveranssäkerheten i distributionsnätet och om planer som inverkar på den vid anslutningspunkten.

Distributionsnätinnehavaren ska med två års mellanrum eller oftare ge sina distributionsnätanvändare anvisningar för hur de ska förbereda sig för störningar i eldistributionen.

Distributionsnätinnehavaren ska på en distributionsnätanvändares begäran eller på eget initiativ ge användaren individuella beredskapsanvisningar, om användarens elförbrukning kräver att eltillgången garanteras bättre än vid den vanliga leveranssäkerhet som tillämpas i nätdelen. Nätinnehavaren ska då på nätanvändarens begäran ge en uppskattning av huruvida det är förmånligare att skapa beredskapen genom nätanvändarens egna åtgärder eller genom utveckling av eldistributionsnätet.

59 §

Distributionsnätinnehavarens information till nätanvändarna vid störningar

Om eldistributionen i distributionsnätet avbryts i betydande omfattning, ska distributionsnätinnehavaren utan dröjsmål informera distributionsnätanvändarna om detta. Samtidigt ska användarna ges en uppskattning av felets eller avbrottets varaktighet och omfattning.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i och formen för de meddelanden som avses i 1 mom.

60 §

Juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet

Om en distributionsnätinnehavare i vars distributionsnät för en spänning på 400 volt det under vart och ett av de tre senaste kalenderåren årligen överförs en elmängd på minst 200 gigawattimmar är verksam som en del av ett företag eller av en företagsgrupp där samma aktör har bestämmande inflytande och som bedriver elproduktion eller utför elleveranser, ska nätinnehavaren till sin juridiska form, sin organisation och sitt beslutsfattande vara oberoende av företagets eller företagsgruppens elproduktion och elförsäljning (*juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet*). En ändring av företagsstrukturen beträffande juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet ska genomföras inom två år från utgången av det kalenderår då det tröskelvärde som avses i detta moment uppnåddes.

En nätinnehavare som bedriver juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet ska se till att verksamhetens varumärke skiljer sig från varumärkena för de enheter vid företaget eller företagsgruppen som producerar eller levererar el. Nätinnehavaren ska i sin kommunikation använda sitt eget namn och varumärke.

Genom förordning av ministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om krav på oberoende i fråga om organisation och beslutsfattande för en nätinnehavare som utövar juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet.

Kraven ska tillämpas på nätinnehavare som har minst 50 000 nätanvändare. Kraven kan gälla

1) beslut om anställningsförmåner som gäller säkerställande av oberoende för dem som hör till nätinnehavarens ledning,

2) nätinnehavarens skyldighet att utarbeta ett program med åtgärder som säkerställer att nätinnehavaren på ett icke-diskriminerande sätt uppfyller sina förpliktelser som elnätsinnehavare.

61 §

Ledningens oberoende när det gäller nätinnehavare som bedriver juridiskt åtskild distributionsnätsverksamhet

Den som hör till ledningen för en nätinnehavare som utövar juridiskt åtskild distributionsnätsverksamhet och som har minst 50 000 nätanvändare får inte vara verkställande direktör för ett företag som svarar för elproduktion eller elleverans och inte medlem av styrelsen eller motsvarande organ i ett sådant företag, om en och samma aktör har bestämmande inflytande över nätinnehavaren och företaget.

62 §

Specialbestämmelser som gäller slutna distributionsnät

Bestämmelserna i 23, 28, 29, 50—52, 54 och 57—59 § tillämpas inte på slutna distributionsnät och innehavare av slutna distributionsnät.

III AVDELNINGEN

ELPRODUKTION OCH ELLEVERANS

7 kap.

Elproduktion

63 §

Anbudsförfarande för ny elproduktionskapacitet

I syfte att trygga tillräcklig eltillförsel kan

statsrådet besluta om ett offentligt anbudsförfarande för ny elproduktionskapacitet eller åtgärder för styrning av efterfrågan. Beslutet får fattas om tillgången på el, med beaktande av planerade kraftverk och sammanlänknings- ningar, kraftverk och sammanlänknings- ningar som anläggs och de åtgärder för styrning av efterfrågan som ska vidtas för att främja energieffektiviteten, inte räcker till för att svara på efterfrågan på el i Finland och om tillräcklig eltillförsel inte kan tryggas genom andra åtgärder.

I beslutet om att ett anbudsförfarande ska ordnas anges

1) de uppgifter om förutsatta avtalsvillkor som ska ingå i anbudsförfrågan och de förfaringssätt som anbudsgivarna ska iaktta, och

2) de grunder på vilka anbudsgivarna väljs och avtal ingås.

Statsrådets allmänna sammanträde beslutar om ordnande av ett anbudsförfarande. Ministeriet beslutar om godkännande av anbud. Ministeriet svarar också för verkställandet av anbudsförfarandet.

Närmare bestämmelser om tillvägagångssätten vid anbudsförfaranden utfärdas genom förordning av statsrådet.

64 §

Anmälan om byggande och avvecklande av kraftverk

Producenten ska underrätta Energimarknadsverket om byggnadsplanen för och idrifttagandet av ett kraftverk och om långvarigt eller bestående avvecklande av ett kraftverk. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i anmälningsskyldigheten och om anmälningsförfarandet.

65 §

Underhållsstopp vid kraftverk

Producenten ska underrätta Energimarknadsverket om planerade underhållsstopp under perioden mellan den 1 december och 28 februari vid kraftverk med en effekt på minst

100 megavoltampere och separat elproduktion. Anmälan ska göras minst sex månader före den planerade tidpunkten för då underhållsstoppet ska inledas. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i anmälan och om anmälningsförfarandet.

Energimarknadsverket får bestämma att ett underhållsstopp vid ett kraftverk enligt 1 mom. ska infalla under någon annan tid än tiden mellan den 1 december och 28 februari, om det finns grundad anledning att misstänka att tillgången på el inte skulle räcka till för att motsvara efterfrågan på el i Finland under den tid som anmälts för underhållsstoppet. Beslut om flyttning av underhållsstoppet ska fattas senast tre månader före den tidpunkt då underhållsstoppet enligt anmälan ska inledas. Beslut om flyttning får inte fattas, om en flyttning av underhållsstoppet skulle medföra risk för tekniska fel i kraftverket eller äventyra säkerheten vid drift av kraftverket. Före ett beslut om flyttning ska Energimarknadsverket höra Säkerhets- och kemikalieverket och, om underhållsstoppet gäller ett kärnkraftverk, Strålsäkerhetscentralen. Ett beslut om flyttning ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten har förbjudit att beslutet verkställs eller bestämt att verkställigheten ska avbrytas.

8 kap.

Bevarande av elleverantörens avtalsuppgifter

66 §

Bevarande av elleverantörens avtalsuppgifter

En elleverantör ska bevara viktiga uppgifter om alla sina affärstransaktioner gällande elleveransavtal samt de uppgifter om sina affärstransaktioner gällande elderivat med grossister och stamnätsinnehavare som anges i en förordning eller ett beslut avseende riktlinjer som Europeiska kommissionen antagit under minst fem år efter utgången av den räkenskapsperiod under vilken affärstransaktionen genomfördes. Uppgifter som ska bevaras är åtminstone

- 1) affärstransaktionens löptid,
- 2) procedurer som hänför sig till leveranser och fullgörande,
- 3) leveransmängd,
- 4) tidpunkt för genomförandet,
- 5) pris,
- 6) information som identifierar avtalsparten,
- 7) information om alla avtal som inte fullgjorts.

9 kap.

Detaljförsäljning av el

67 §

Leveransskyldighet

En detaljförsäljare som har betydande marknadsinflytande på en distributionsnätinnehavares ansvarsområde ska på ansvarsområdet leverera el till skäligt pris till konsumenterna och till andra slutförbrukare vars driftställe är utrustat med huvudsäkringar på högst 3 x 63 ampere eller till vars eldriftställe högst 100 000 kilowattimmar el köps per år (*leveransskyldighet*). Om det inte finns någon detaljförsäljare med betydande marknadsinflytande inom distributionsnätinnehavarens ansvarsområde, är den detaljförsäljare leveransskyldig som med mängden levererad el som måttstock har den största marknadsandelen på det aktuella ansvarsområdet när det gäller el som anskaffas av slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten.

En leveransskyldig detaljförsäljare ska ha offentliga elförsäljningsvillkor och elförsäljningspriser samt grunder för hur de bestäms för de slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten. I dem får inte ingå oskäligen villkor eller sådana villkor som begränsar konkurrensen inom elhandeln. Försäljningsvillkor som riktas till konsumenter ska dessutom meddelas på ett klart och lättbegripligt språk och får inte omfatta sådana hinder för konsumenternas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtal.

Energimarknadsverket kan bestämma att en detaljförsäljare som avses i denna paragraf

ska leverera el till de slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten på de villkor som anges i 2 mom.

68 §

Anmälan till Energimarknadsverket om detaljförsäljares försäljningsvillkor

En detaljförsäljare som har betydande marknadsinflytande ska till Energimarknadsverket ge in de detaljförsäljningsvillkor och detaljförsäljningspriser som avses i 67 § 2 mom. samt grunderna för hur de bestäms innan de införs.

En detaljförsäljare ska underrätta Energimarknadsverket eller den sammanslutning som Energimarknadsverket utsett om de detaljförsäljningsvillkor och detaljförsäljningspriser som gäller när detaljförsäljaren allmänt tillhandahåller el till konsumenterna samt till andra slutförbrukare vars driftställe är utrustat med huvudsäkringar på högst 3 x 63 ampere eller till vars eldriftställe högst 100 000 kilowattimmar el köps per år.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter om detaljförsäljningsvillkoren och detaljförsäljningspriserna samt grunderna för hur de bestäms ska ges in till verket, hur dessa uppgifter ska specificeras och hur uppgifterna ska lämnas.

69 §

Detaljförsljarens fakturering

En detaljförsäljare ska i sin faktura ge slutförbrukaren en specifikation av hur elpriset bildas och information om avtalets giltighetstid. I fakturor som sänds till konsumenterna ska detaljförsäljaren ge konsumenterna uppgifter om hur de kan göra reklamationer och i fakturering som är riktad till konsumenter uppgifter om de mekanismer för tvistlösning som konsumenterna har tillgång till. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter fakturan ska innehålla och hur uppgifterna ska ges i fakturan.

En detaljförsäljare ska sända konsumenten en slutfaktura inom sex veckor efter det att elleveransen till konsumenten har upphört.

Detaljförsljaren ska erbjuda konsumenterna olika sätt för betalning av elräkningar. De alternativ som erbjuds får inte vara förknipade med ogrundade villkor eller villkor som diskriminerar någon kundgrupp. Villkoren för betalningssätten får beakta skäliga skillnader i de kostnader som detaljförsäljaren orsakas av att erbjuda olika betalningssätt. Om detaljförsäljaren erbjuder konsumenterna ett förhandsbetalningssystem, ska systemet i tillräcklig grad återspegla konsumentens kalkylerade sannolika årliga elförbrukning.

Bestämmelser om detaljförsäljares fakturering finns dessutom i lagen om energieffektivitetstjänster hos företag på energimarknaden (1211/2009).

70 §

Publicering och anmälan till Energimarknadsverket av detaljförsäljarens nyckeltal

Detaljförsljare ska publicera uppgifter som beskriver den genomsnittliga prisnivån på den levererade elen.

Detaljförsljaren ska meddela Energimarknadsverket uppgifter om omfattningen av sin elförsäljningsverksamhet och den genomsnittliga prisnivån på den levererade elen och sådana uppgifter om sin elförsäljningsverksamhet som beskriver elmarknadens funktion.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka nyckeltal skyldigheten att publicera och att lämna en anmälan ska gälla, vilka formler och anvisningar som ska följas vid beräkning av nyckeltalen och på vilket sätt de nyckeltal som beskriver den genomsnittliga prisnivån på el ska publiceras.

10 kap.

Leverans av el via ett internt nät i en fastighet

71 §

Elmätning i ett internt nät i en fastighet

Om el levereras till slutförbrukare via ett

internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp, ska fastighetsinnehavaren på behörigt sätt ordna mätningen av levererad el. Om slutförbrukaren vill byta elleverantör ska den elförbrukning som mäts med lägenhetsspecifik mätapparat enkelt och på ett tekniskt tillförlitligt sätt genom distansavläsningsfunktioner eller mätimpulser som sänds ut från mätapparaturen då kunna både sammanföras med och avskiljas från den totala förbrukning som uppmäts i fastigheten eller fastighetsgruppen. Mätningen ska också ordnas på ett sådant sätt att de kostnader den orsakar slutförbrukarna och elleverantörerna är så små som möjligt.

Närmare bestämmelser om mätning av elleveranser i ett internt nät i en fastighet eller en motsvarande fastighetsgrupp utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla

- 1) installerande av mätapparat i en lägenhet,
- 2) krav som ställs på mätapparat och mätningssystem,
- 3) avläsning av mätapparat,
- 4) utnyttjande av mätningssuppgifter.

72 §

Slutförbrukarens möjlighet till elleverans via distributionsnät

Fastighetsinnehavaren ska se till att slutförbrukarna har möjlighet att ingå elnätsavtal och elförsäljningsavtal enligt vilka leveransen sker via distributionsnätsinnehavarens distributionsnät. I detta syfte ska fastighetsinnehavaren ge slutförbrukaren rätt att använda fastighetens eller motsvarande fastighetsgrupps interna elnät. Om el levereras till slutförbrukarna via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp, ska slutförbrukaren ersätta fastighetsinnehavaren för de kostnader som ändringsarbeten med anknäpning till elmätningen har förorsakat när slutförbrukaren övergår till att köpa sin el via distributionsnätet.

IV AVDELNINGEN

SKYLDIGHETER SOM GÄLLER AKTÖRER PÅ ELMARKNADEN

11 kap.

Elmarknadsaktörernas skyldigheter när det gäller elsystemet

73 §

Balansansvar

Parterna på elmarknaden är ansvariga för att deras elproduktion och elanskaffningsavtal täcker deras elanvändning och elleveranser under respektive balansavräkningsperiod (*balansansvar*).

Närmare bestämmelser om balansansvarets innehåll och om de procedurer som hänför sig till genomförandet av balansansvaret utfärdas genom förordning av statsrådet.

74 §

Balansavräkning

Nätinnehavaren och den balansansvariga är skyldiga att ha hand om balansavräkningen. En balansavräkning ska grunda sig på elmätning eller en kombination av mätning och typbelastningskurva och på anmälningar som gäller leveranserna, på det sätt som bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i balansavräkningen och om de metoder som ska användas i den utfärdas genom förordning av statsrådet. Om längden på den balansavräkningsperiod som tillämpas i balansavräkningen inte har angivits i elhandelsförordningen eller i bestämmelser som antagits med stöd av den, ska det föreskrivas om periodens längd genom förordning av statsrådet.

Utöver vad som i 4 kap. föreskrivs om nättjänster ska balansavräkningstjänster tillhandahållas parterna på elmarknaden på jämlika och icke-diskriminerande villkor. När balansavräkningstjänster bjuds ut får det inte

förekomma ogrundade villkor eller villkor som uppenbarligen begränsar konkurrensen i elhandeln.

75 §

Anmälningsskyldighet

Parterna på elmarknaden och nätinnehavarna ska göra de anmälningar som krävs för elhandeln, genomförandet av balansansvar och balansavräkningen och som hör till deras ansvar. Varje anmälan ska göras inom föreskriven tid och enligt föreskrivet anmälningsförfarande. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälningsskyldigheten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om anmälningsförfarandet utfärdas genom förordning av ministeriet.

76 §

Sekretess

På sekretess i fråga om handlingar som inkommit eller upprättats vid utförandet av uppdrag som avses i II avdelningen eller detta kapitel eller i bestämmelser utfärdade med stöd av dem och i fråga om uppgifter i handlingarna, på tystnadsplikt i fråga om och förbud mot utnyttjande av de upplysningar som erhållits vid utförandet av uppgifterna och på brott mot sekretess tillämpas 22 och 23 § samt 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) även då det inte är fråga om en handling på vilken den lagen är tillämplig enligt dess 4 §.

12 kap.

Särredovisning av verksamheter

77 §

Skyldighet att särredovisa elaffärsverksamheter

De företag som är verksamma på elmarknaden ska särredovisa elnätsverksamhet och övriga elaffärsverksamheter samt elaffärs-

verksamheter och företagets övriga affärsverksamhet.

Nätinnehavaren ska särredovisa följande delområden i elnätsverksamheten:

1) stamnätsverksamhet och distributionsnätsverksamhet,

2) distributionsnätsverksamheter som bedrivs i geografiskt åtskilda delar av ansvarsområdet, om separata priser på eldistribution i enlighet med 55 § tillämpas i delarna.

Elaffärsverksamheter ska inte redovisas skilt från varandra eller från den övriga affärsverksamheten, om elaffärsverksamheten till sin volym eller i förhållande till företagets övriga affärsverksamhet är ringa. Bestämmelser om när affärsverksamhet är av ringa betydelse utfärdas genom förordning av ministeriet.

78 §

Innehållet i särredovisningsskyldigheten

Med *särredovisning* avses i denna lag att det för varje räkenskapsperiod ska upprättas en resultaträkning och balansräkning för de elaffärsverksamheter som ska särredovisas samt en kombinerad resultaträkning och balansräkning för företagets övriga affärsverksamheter. Resultaträkningen och balansräkningen, vilka ska kunna härledas ur företagets bokföring, ska upprättas enligt bokföringslagen (1336/1997).

79 §

Särredovisning av en kommunal inrättning

En kommunal inrättning som utövar elaffärsverksamhet ska per räkenskapsperiod redovisa sin elaffärsverksamhet skilt från kommunen och från kommunens övriga inrättningar. För inrättningen ska en egen resultaträkning och balansräkning upprättas.

80 §

Upprättande av särredovisade bokslut

Affärshändelser och balansposter ska tas upp i resultaträkningen och balansräkningen

över affärsverksamheterna i enlighet med orsaksprincipen. Gemensamma inkomster och utgifter samt balansposter ska registreras kalymässigt för de olika verksamheterna i samband med att bokslutet upprättas så att orsaksprincipen i mån av möjlighet följs.

I särredovisade bokslut ska avskrivningarna basera sig på anskaffningsutgifter. När ett särredovisat bokslut upprättas första gången ska anläggningstillgångarnas anskaffningsutgifter, minskade med de planliga avskrivningarna, inbegripas i bokslutet.

Det särredovisningsförfarande som väljs ska följas kontinuerligt, om det inte finns grundad anledning att ändra det. Ändringarna ska klarläggas i samband med det särredovisade bokslutet.

81 §

Granskning av särredovisade bokslut

Revisorerna för en sammanslutning och en kommunal eller statlig inrättning som utövar elaffärsverksamhet ska granska de särredovisade verksamheternas resultaträkningar, balansräkningar och tilläggsupplysningarna till dessa som en del av den lagstadgade revisionen av sammanslutningen, kommunen eller inrättningen.

82 §

Publicering av särredovisade bokslut

Bokslut över särredovisade elaffärsverksamheter ska publiceras. Boksluten ska fogas till det officiella bokslutet för ett företag eller en koncern eller en kommunal, samkommunal eller statlig inrättning som utövar elaffärsverksamhet samt till den årsredovisning som ska publiceras eller till någon annan offentlig handling som motsvarar årsredovisningen och som är tillgänglig för intressentgrupperna.

83 §

Kompletterande bestämmelser om särredovisning

Genom förordning av ministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) grunderna för registrering av inkomster och utgifter samt balansposter för de olika affärsverksamheterna,

2) grunderna för registrering av inkomster och utgifter samt balansposter som gäller en enskild elaffärsverksamhet,

3) registreringen av gemensamma inkomster och utgifter samt balansposter för de olika affärsverksamheterna,

4) schemat för särredovisade resultaträkningar och balansräkningar samt för nättinnehavarens resultaträkning och balansräkning,

5) de tilläggsupplysningar som ska inbegripas i särredovisade bokslut samt i nättinnehavarens bokslut,

6) sändande av särredovisade bokslut samt nättinnehavarens bokslut till Energimarknadsverket.

I samband med särredovisade bokslut ska uppgifter som klargör grunderna för hur boksluten har upprättats och nyckeltal som beskriver nättinnehavarens verksamhet publiceras. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter och nyckeltal skyldigheten att publicera gäller och vilket förfarande som ska iakttas vid publicerandet.

Energimarknadsverket kan av grundad anledning i enskilda fall bevilja undantag från det sätt att särredovisa verksamheterna som förutsätts i denna lag, om det är oskäligt att särredovisa dem i enlighet med vad som krävs i lagen.

V AVDELNINGEN

ELAVTAL

13 kap.

Bestämmelser om elavtal

84 §

Kapitlets tillämpningsområde och definitioner

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på anslutningsavtal, elnätsavtal och elförsäljningsavtal. På elnätsavtal och elförsäljningsavtal tillämpas bestämmelserna emellertid endast om en slutförbrukare som är part i avtalet köper el av en detaljförsäljare huvud-

sakligen för eget bruk. Bestämmelserna i detta kapitel om detaljförsäljare tillämpas också på en elleverantör som levererar el till slutförbrukarna via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

I detta kapitel avses med

1) *anslutningsavtal* ett avtal mellan distributionsnätinnehavaren och ägaren eller innehavaren av ett eldriftsställe (*abonment*) om att eldriftsstället ska anslutas till ett distributionsnät med en nominell spänning på högst 20 kilovolt; om anslutningsavtalet överförs på någon annan, tillämpas bestämmelserna om abonnenter på denna mottagare,

2) *elnätsavtal* ett avtal mellan distributionsnätinnehavaren och en slutförbrukare som gäller eldistribution via distributionsnätet och annan nättjänst i anslutning till detta,

3) *elförsäljningsavtal* ett avtal mellan en detaljförsäljare och en slutförbrukare om elleverans till slutförbrukaren.

85 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Avvikelse från bestämmelserna i detta kapitel får inte genom avtal göras till nackdel för konsumenten.

Om inte något annat bestäms nedan, tillämpas bestämmelserna i detta kapitel i övrigt endast om inget annat följer av avtalet, av praxis som avtalsparterna har omfattat eller av handelssed eller någon annan sed som måste anses vara bindande för avtalsparterna.

86 §

Upplysningar som ska lämnas innan avtal ingås

Distributionsnätinnehavaren ska innan ett anslutningsavtal ingås lämna en abonnent och innan elnätsavtal ingås en slutförbrukare upplysningar om de centrala villkor som ska tillämpas på avtalet och om tillbudsstående alternativ som gäller innehållet i avtalet, såsom alternativ i fråga om prissättningen. En detaljförsäljare ska innan ett elförsäljningsavtal ingås lämna slutförbrukaren motsvarande upplysningar.

Abonmenten och slutförbrukaren ska ges åtminstone följande uppgifter:

1) tjänsteleverantörens namn och kontaktuppgifter,

2) de prestationer eller tjänster som tillhandahålls, deras art och, om det är fråga om ett anslutningsavtal, tidpunkten för anslutningen,

3) eventuella underhållstjänster i anslutning till prestationer eller tjänster enligt avtalet,

4) metoderna för att abonnenten eller slutförbrukaren ska få information om de avgifter som ska tillämpas på avtalet eller underhållstjänster i anknytning till det,

5) avtalets giltighetstid och villkoren för förnyelse och avslutande av avtalet,

6) de ersättningar och andra gottgörelser som ska tillämpas om prestationens eller tjänstens kvalitet inte motsvarar det som avtalats,

7) det besvärsförfarande och förfarande för tvistlösning som står till förfogande och hur de inleds,

8) information om konsumenternas rättigheter, som anges på räkningarna eller på distributionsnätinnehavarens eller detaljförsäljarens webbsidor.

De uppgifter som avses i 2 mom. ska i överenskommen form skrivas in i avtalet eller bekräftelsen. Tillsammans med avtalet eller bekräftelsen ska konsumenten ges information om energiförbrukarens kontrollista enligt artikel 3.16 i elmarknadsdirektivet samt Energimarknadsverkets webbadress där listan finns tillgänglig. Distributionsnätinnehavaren och detaljförsäljaren ska på begäran ge konsumenten en kopia av kontrollistan.

87 §

Ingående av avtal

Ett anslutningsavtal ska ingås skriftligen. Distributionsnätinnehavaren får inte åberopa ett villkor som inte finns i anslutningsavtalet eller om vilket det inte annars har överenskommit skriftligen.

Ett elnätsavtal och ett elförsäljningsavtal ska ingås skriftligen, om en avtalspart kräver detta.

En slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten ska ha möjlighet att ingå ett sådant avtal med detaljförsäljaren som utöver elleverans omfattar den service som ingår i eldistributionen.

88 §

Bekräftelse

Om ett elnäsavtal eller elförsäljningsavtal inte har ingåtts skriftligen, ska distributionsnätssinnehavaren eller detaljförsäljaren till slutförbrukaren sända uppgifter om det avtal som har ingåtts och om de priser och övriga villkor som ska tillämpas på det (*bekräftelse*). Om avtalet har ingåtts med konsumenten vid hemförsäljning eller distansförsäljning enligt 6 kap. i konsumentskyddslagen, ska bekräftelsen uppfylla de krav som ställts på hemförsäljningshandlingar eller bekräftelser som gäller distansförsäljning. Bekräftelsen ska sändas utan dröjsmål och senast inom två veckor från den tidpunkt då avtalet ingicks.

Avtalet anses ha ingåtts på de villkor som anges i bekräftelsen, om inte slutförbrukaren inom den tid för framförande av anmärkningar som nämns i bekräftelsen har meddelat sin avtalspart att han anser att bekräftelsen inte motsvarar avtalet. Tiden för framförande av anmärkningar ska vara minst tre veckor från det bekräftelsen sändes. Bestämmelser om konsumenternas ångerrätt vid hemförsäljning eller distansförsäljning finns i 6 kap. i konsumentskyddslagen.

Under tiden från det att avtalet har ingåtts till dess att slutförbrukaren lämnar in en anmärkning tillämpas avtalsvillkoren enligt bekräftelsen, om det inte visas att något annat har avtalats.

89 §

Avtalets varaktighet och upphörande

Ett anslutningsavtal, elnäsavtal och elförsäljningsavtal kan ingås tills vidare eller för viss tid.

Ett avtal som är i kraft tills vidare upphör till följd av hävning eller uppsägning. Ett avtal som är i kraft viss tid upphör när tiden har gått ut. En abonnent eller slutförbrukare som är konsument får dock säga upp också ett anslutnings- och elnäsavtal som är i kraft viss tid på samma sätt som ett avtal som är i kraft tills vidare.

Elnäsavtal och elförsäljningsavtal som är i kraft tills vidare upphör att gälla utan sär-

skilda åtgärder, när det anslutningsavtal som gäller eldriftsstället i fråga upphör att gälla.

90 §

Uppsägning av ett anslutningsavtal

Distributionsnätssinnehavaren får inte säga upp ett anslutningsavtal. En abonnent får inte säga upp ett anslutningsavtal, om ett elnäsavtal eller elförsäljningsavtal som en annan slutförbrukare har ingått för samma eldriftsställe är i kraft.

Uppsägningstiden för ett anslutningsavtal får inte vara längre än en månad.

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras genom avtal.

91 §

Uppsägning av ett elnäsavtal

Distributionsnätssinnehavaren får inte säga upp ett elnäsavtal som ingåtts med en konsument. Andra elnäsavtal får distributionsnätssinnehavaren säga upp endast om det ur dennes synvinkel är oskäligt att hålla avtalet i kraft till följd av en ändring i lagstiftningen eller en väsentlig förändring i förhållandena.

Uppsägningstiden för ett elnäsavtal är två veckor för slutförbrukaren och tre månader för distributionsnätssinnehavaren.

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras till skada för slutförbrukaren.

92 §

Uppsägning av ett elförsäljningsavtal

En detaljförsäljare får inte säga upp ett elförsäljningsavtal med en slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten och är konsument. Ett annat elförsäljningsavtal som omfattas av leveransskyldigheten får detaljförsäljaren säga upp endast om det ur detaljförsäljarens synvinkel är oskäligt att hålla avtalet i kraft till följd av en ändring i lagstiftningen eller en väsentlig förändring i förhållandena.

Uppsägningstiden för ett elförsäljningsavtal är två veckor för slutförbrukaren och tre månader för detaljförsäljaren. Uppsägningsti-

den för ett avtal som inte omfattas av leveransskyldigheten är två veckor för detaljförsäljaren.

Om ett elförsäljningsavtal som är i kraft viss tid har ingåtts med en konsument för en längre tid än två år, får konsumenten efter två år säga upp avtalet på samma sätt som ett avtal som är i kraft tills vidare.

Avvikelse från bestämmelserna i 1 och 2 mom. får inte göras till skada för en slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten.

93 §

Ändring av avtalsvillkoren

Distributionsnätinnehavaren får ändra de priser och övriga avtalsvillkor som anges i anslutningsavtalet och elnätavtalet samt detaljförsäljaren de som anges i elförsäljningsavtalet endast

1) på en grund som har specificerats i avtalet, förutsatt att innehållet i avtalet inte ändras i väsentlig mån; detaljförsäljaren får dock inte på denna grund ändra ett elförsäljningsavtal som är i kraft viss tid,

2) om ändringen baserar sig på en ändring av lagstiftningen eller på ett myndighetsbeslut som distributionsnätinnehavaren eller detaljförsäljaren inte har kunnat beakta då avtalet ingicks, eller

3) om det finns särskilda skäl till ändringen till följd av en väsentlig förändring i förhållandena, översyn av föråldrade avtals- eller prissättningsarrangemang eller åtgärder som behövs för energisparandet; detaljförsäljaren får dock inte på dessa grunder ändra ett visstidsavtal.

Distributionsnätinnehavaren och detaljförsäljaren har dessutom rätt att göra sådana små ändringar i avtalsvillkoren som inte påverkar det centrala innehållet i avtalet.

Om distributionsnätinnehavarens ansvarsområde förändras, har distributionsnätinnehavaren rätt att ändra priset på eldistributionen för att kunna genomföra en sådan enhetlig prissättning som avses i 55 §. Om enskilda nätanvändares avgifter förändras på ett betydande sätt, ska Energimarknadsverket innan den nya prissättningen införs godkänna en övergångsperiod inom vilken förändringarna ska genomföras.

Distributionsnätinnehavaren och detaljförsäljaren ska sända sin avtalspart ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt priserna eller andra avtalsvillkor ändras och vad som ligger till grund för ändringen. I detaljförsäljarens meddelande ska det nämnas om avtalsparten har rätt att säga upp avtalet. Om grunden är något annat än en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut, får ändringen träda i kraft tidigast en månad efter det att meddelandet sändes.

94 §

Rätt att hålla inne betalning på grund av dröjsmål

Om en anslutning till följd av dröjsmål hos distributionsnätinnehavaren inte har kopplats vid den tidpunkt när anslutningsavgiften eller en del av den enligt avtalet ska betalas, har abonnenten rätt att hålla inne betalningen tills anslutningen har kopplats. Sedan anslutningen har kopplats har abonnenten rätt att hålla inne en sådan del av avgiften som behövs som säkerhet för ersättningsanspråk som grundar sig på dröjsmålet.

Om en elleverans på grund av detaljförsäljarens dröjsmål inte har inletts vid avtalad tidpunkt, är slutförbrukaren skyldig att betala de avgifter som baserar sig på avtalet först från det att elleveransen har inletts. Sedan elleveransen har inletts har slutförbrukaren rätt att hålla inne en sådan del av avgiften som behövs som säkerhet för ersättningsanspråk som grundar sig på dröjsmålet.

95 §

Standardsättning vid dröjsmål med koppling av en anslutning

Om kopplingen av en anslutning fördröjs, har abonnenten rätt till en standardsättning. Den uppgår till 5 procent av anslutningsavgiften för den första och den andra påbörjade dröjsmålsveckan och därefter till 10 procent av anslutningsavgiften för varje påbörjad dröjsmålsvecka. Standardsättningens maximibelopp är 30 procent av anslutningsavgiften, dock högst 3 000 euro. Maximibeloppet

får justeras genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet. När standardersättningen beräknas används som grund de avgifter som distributionsnätinnehavaren allmänt tar ut för anslutning utan sådana höjningar som beror på specialförhållanden.

En abonnent har dock oberoende av denna paragraf med stöd av 96 § rätt att få en ersättning som överskrider standardersättningen för den skada som han har lidit.

Om distributionsnätinnehavarens prestation drabbas av ett sådant hinder som avses i 96 § 1 och 2 mom., är distributionsnätinnehavaren inte skyldig att betala standardersättning.

96 §

Skadestånd på grund av dröjsmål

Abonnenter och slutförbrukare har rätt till ersättning för en skada som de lider till följd av dröjsmål, om inte den distributionsnätinnehavare eller detaljförsäljare som är avtalspart visar att dröjsmålet beror på ett hinder utanför innehavarens eller försäljarens kontroll som denne skäligen inte kunde förväntas ha beaktat när avtalet ingicks och vars följd innehavaren eller försäljaren inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Om dröjsmålet beror på någon som distributionsnätinnehavaren eller detaljförsäljaren har anlitat för att fullgöra avtalet, är distributionsnätinnehavaren eller på motsvarande sätt detaljförsäljaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som anlitas skulle vara fri från ansvar enligt 1 mom.

Distributionsnätinnehavarens och detaljförsäljarens skyldighet att ersätta indirekt skada gäller endast om dröjsmålet eller skadan beror på vårdslöshet från innehavarens eller försäljarens sida. Som indirekt skada anses

1) sådan förlust av inkomst som abonnenten eller slutförbrukaren lider på grund av dröjsmål eller åtgärder som föranleds av detta,

2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal,

3) sådan väsentlig förlust av bruksnyttan av ett eldriftsställe som inte medför direkt

ekonomisk skada samt annan därmed jämförbar väsentlig olägenhet,

4) annan skada av samma slag som är svår att förutse.

97 §

Fel

Det föreligger ett fel i eldistributionen och den övriga nättjänsten samt elleveransen, om elkvaliteten eller elleveranssättet inte stämmer överens med vad som kan anses avtalat eller när faktureringen av konsumenten är felaktig eller försenad. Något fel i elleveransen anses dock inte föreligga trots en felaktighet eller försening i detaljförsäljarens fakturering, om detaljförsäljaren kan påvisa att felaktigheten eller förseningen berott på sådana omständigheter utanför dennes kontroll vars följd försäljaren inte heller skäligen skulle ha kunnat undvika eller förhindra. Om inte något annat har avtalats föreligger ett fel i eldistributionen och den övriga nättjänsten samt elleveransen, om elen till sin kvalitet inte motsvarar de standarder som ska följas i Finland eller om eldistributionen eller elleveransen kontinuerligt eller upprepade gånger är avbruten och avbrottet inte kan anses ringa med beaktande av skälen till och förhållandena under avbrottet.

98 §

Prisavdrag på grund av fel

Till följd av ett fel har en slutförbrukare rätt till ett prisavdrag som motsvarar felet. Om felet beror på ett avbrott i eldistributionen, utgör prisavdraget en sådan andel av den årliga avgiften för överföringstjänster som motsvarar minst två veckor.

99 §

Skadestånd på grund av fel

Slutförbrukare har rätt till ersättning för den skada som de lider till följd av ett fel. En distributionsnätinnehavare eller en i 100 § avsedd detaljförsäljare är då skyldig att ersätta en indirekt skada enligt 96 § 3 mom. endast om felet eller skadan beror på vård-

löshet från dennes sida.

100 §

Standardsättning på grund av avbrott i eldistributionen eller elleveransen

En slutförbrukare har utan särskilt krav rätt till en standardsättning på basis av ett kontinuerligt avbrott i eldistributionen eller elleveransen, om inte distributionsnätinnehavaren eller en detaljförsäljare som levererar el till slutförbrukarna via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp visar att avbrottet i eldistributionen eller elleveransen beror på ett hinder som står utanför dennes kontroll, som denne skäligen inte kunde förväntas ha beaktat i sin verksamhet och vars följder innehavaren eller försäljaren inte har kunnat undvika eller övervinna trots att han har iakttagit all omsorgsfullhet.

Av slutförbrukarens årliga avgift för överföringstjänsten utgör standardsättningen

- 1) 10 procent, när avbrottet har varat minst 12 timmar men mindre än 24 timmar,
- 2) 25 procent, när avbrottet har varat minst 24 timmar men mindre än 72 timmar,
- 3) 50 procent, när avbrottet har varat minst 72 timmar men mindre än 120 timmar,
- 4) 100 procent, när avbrottet har varat minst 120 timmar men mindre än 192 timmar,
- 5) 150 procent, när avbrottet har varat minst 192 timmar men mindre än 288 timmar,
- 6) 200 procent, när avbrottet har varat minst 288 timmar.

Beloppet av den standardsättning som betalas till en slutförbrukare under ett kalenderår är dock högst 200 procent av den årliga avgiften för överföringstjänsten, eller 2 000 euro. Om samma avbrott i eldistributionen eller elleveransen omfattar delar av två kalenderår, bestäms standardsättningen för avbrottet vid beräkningen av maximibeloppet för respektive kalenderår utifrån den andel av tiden för avbrottet som inföll under kalenderåret. Standardsättningens maximibelopp får justeras genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet.

Om en slutförbrukare till följd av ett av-

brott i nättjänsten betalas en sådan standardsättning som avses i 2 mom., har denne inte rätt till ett sådant prisavdrag som avses i 98 § för samma avbrott.

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras genom avtal till skada för slutförbrukaren.

101 §

Ansvariga aktörer

En slutförbrukare har alltid rätt att hos distributionsnätinnehavaren framställa krav som grundar sig på ett fel eller på ett sådant avbrott i eldistributionen som avses i 100 §, med undantag av krav som beror på felaktig eller försenad faktura från försäljaren. Kravet ska framställas inom skälig tid från det att slutförbrukaren upptäckte eller borde ha upptäckt felet eller avbrottet i eldistributionen och hade de uppgifter om distributionsnätinnehavaren som behövs för att framställa kravet.

Distributionsnätinnehavaren svarar för ett fel gentemot en konsument, om inte distributionsnätinnehavaren inom skälig tid från att ha fått kännedom om kravet meddelar konsumenten vilken detaljförsäljare som är ansvarig för felet och som åtar sig att svara för det skadestånd eller det prisavdrag som blir följden av felet.

Distributionsnätinnehavaren och en detaljförsäljare som levererar el via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp svarar gentemot slutförbrukaren för ett sådant avbrott i eldistributionen eller elleveransen som avses i 100 §. Dessutom ansvarar distributionsnätinnehavaren för avbrott i eldistributionen i sitt nät också gentemot en slutförbrukare som köper el via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp som har anslutits till innehavarens distributionsnät, om inte distributionsnätinnehavaren inom en skälig tid från att ha fått kännedom om kravet meddelar slutförbrukaren vilken detaljförsäljare som åtar sig att svara för den standardsättning som grundar sig på avbrottet i eldistributionen.

102 §

Avbrott i eldistributionen av skäl som beror på detaljförsäljaren

Distributionsnätsinnehavaren får inte avbryta eldistributionen av ett skäl som beror på detaljförsäljaren innan distributionsnätsinnehavaren har meddelat slutförbrukaren att eldistributionen kommer att avbrytas och orsaken till detta. Distributionsnätsinnehavaren ska sörja för att el levereras till en konsument under minst tre veckor efter att meddelandet har sänts.

Distributionsnätsinnehavaren får inte avbryta elleveransen till en slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten innan Energimarknadsverket med stöd av 67 § har utsett en ny detaljförsäljare.

En slutförbrukare ska ersätta distributionsnätsinnehavaren för de skäligena kostnader som orsakats av elleverans som avses i denna paragraf. Om slutförbrukaren och distributionsnätsinnehavaren inte kommer överens om ersättningen, bestämmer Energimarknadsverket ersättnings storlek.

103 §

Avbrott i eldistributionen eller elleveransen av skäl som beror på slutförbrukaren

Eldistributionen eller elleveransen kan avbrytas om slutförbrukaren i väsentlig grad har försummat att betala avgifterna till distributionsnätsinnehavaren eller detaljförsäljaren eller annars väsentligt har brutit mot sina förpliktelser enligt avtalet. Innan eldistributionen eller elleveransen avbryts ska en skriftlig anmärkning om betalningsförsummelsen eller något annat avtalsbrott sändas till slutförbrukaren och därefter tidigast två veckor efter att anmärkningen har sänts en separat varning om att distributionen eller leveransen kommer att avbrytas. I en varning som sänds till en konsument ska det nämnas hur konsumenten ska gå till väga för att kunna återropa de rättigheter som nämns i denna paragraf och också ges anvisningar om hur konsumenten kan reda ut ärendet och finna alternativa betalningssätt. Eldistributio-

nen eller elleveransen får avbrytas tidigast fem veckor efter det att avgiften har förfallit till betalning eller något annat avtalsbrott första gången har meddelats slutförbrukaren och avtalsbrottet inte har avhjälpits i tid före den tidpunkt då eldistributionen eller elleveransen enligt varningen kommer att avbrytas.

Om försummelsen av betalningen har berott på sådana betalningssvårigheter som slutförbrukaren har råkat i till följd av en svår sjukdom, arbetslöshet eller någon annan särskild omständighet, huvudsakligen utan att själv vara orsak till dem, får eldistributionen eller elleveransen avbrytas tidigast två månader efter den dag då avgiften förföll till betalning.

Eldistributionen eller elleveransen till en byggnad som används som stadigvarande bostad eller till en del av en sådan där uppvärmningen är beroende av el, får trots obetalda avgifter inte avbrytas under tiden från ingången av oktober till utgången av april innan fyra månader har förflutit från förfalldagen för den obetalda avgiften.

Eldistributionen eller elleveransen till ett objekt där de säkerhetsarrangemang som behövs för att förebygga olyckor är beroende av el och där avbrott i distribution eller leverans ger upphov till olycksrisk får trots obetalda avgifter inte avbrytas förrän fyra månader har förflutit från den obetalda avgiftens förfalldag. Avvikelse från detta moment får inte göras genom avtal.

104 §

Hävning av anslutningsavtal

Distributionsnätsinnehavaren har rätt att häva ett anslutningsavtal, om abonnenten väsentligt har brutit mot sina förpliktelser enligt avtalet och avtalsbrottet inte har åtgärdats inom en skälig tid som distributionsnätsinnehavaren har meddelat skriftligen.

Distributionsnätsinnehavaren ska sända sin avtalspart ett skriftligt meddelande om hävningen av avtalet och där nämna grunden för hävningen och den tidpunkt då avtalet upphör att gälla.

105 §

Distributionsnätssinnehavarens rätt att häva ett elnätssavtal och detaljförsäljarens rätt att häva ett elförsäljningsavtal

Distributionsnätssinnehavaren har rätt att häva ett elnätssavtal och detaljförsäljaren ett elförsäljningsavtal, om

1) slutförbrukaren väsentligt har brutit mot sina förpliktelser enligt avtalet och avtalsbrottet inte har åtgärdats inom en skälig tid som distributionsnätssinnehavaren eller detaljförsäljaren har meddelat skriftligen, eller

2) eldistributionen eller elleveransen till ett eldriftsställe som avses i avtalet har avbrutits på en sådan grund som anges i 103 § 1 mom. och avbrottet har varat i minst en månad.

Ett elnätssavtal och ett elförsäljningsavtal får hävas på grund av konsumentens dröjsmål med betalningen endast i ett sådant fall som avses i 1 mom. 2 punkten.

Oberoende av vad som bestäms i 1 mom. får ett elnätssavtal och ett elförsäljningsavtal hävas omedelbart, om slutförbrukaren har gjort sig skyldig till tillgrepp av el, till uppsåtlig skadegörelse på utrustning som distributionsnätssinnehavaren eller detaljförsäljaren ansvarar för eller till att ha brutit sigill som distributionsnätssinnehavaren eller detaljförsäljaren har fäst.

Distributionsnätssinnehavaren eller på motsvarande sätt detaljförsäljaren ska sända sin avtalspart ett skriftligt meddelande om hävningen av avtalet och där nämna grunden för hävningen och den tidpunkt då avtalet upphör att gälla.

Avvikelse från bestämmelserna i 1 mom. får inte göras till nackdel för en slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten.

VI AVDELNINGEN

TILLSYN OCH PÅFÖLJDER

14 kap.

Styrning och tillsyn

106 §

Tillsynsmyndigheter och deras uppgifter

Ministeriet ska sörja för den allmänna styr-

ningen och övervakningen av verkställigheten av lagen.

Energimarknadsverket har till uppgift att övervaka efterlevnaden av denna lag, de bestämmelser som utfärdats med stöd av den och de myndighetsföreskrifter och tillståndsbeslut som meddelats med stöd av denna lag. Bestämmelser om tillsyn utfärdas särskilt genom lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013).

Försörjningsberedskapscentralen övervakar nätinnehavarens beredskapsplanering, som regleras i 28 §.

Konsumentombudsmannen övervakar att villkoren i de avtal som avses i 13 kap. är lagenliga med tanke på konsumentskyddet.

15 kap.

Påföljder

107 §

Bestämmelser om skadeståndsskyldighet

Den som genom ett förfarande som står i strid med 20 eller 21 §, 67 § 1 eller 3 mom. eller 103 § orsakar någon annan skada är skyldig att ersätta skadan.

Skadeståndslagen (412/1974) tillämpas inte på skador som orsakats någon annan genom ett förfarande som står i strid med 19, 40, 50 och 51 §.

108 §

Olovligt utövande av elnätssamhet

Den som utövar elnätssamhet utan tillstånd enligt 2 kap. eller bygger en elledning utan projekttillstånd enligt 14 § ska för *olovligt utövande av elnätssamhet* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs i någon annan lag.

109 §

Brott mot sekretess

Till straff för brott mot sekretess som före-

skrivs i 76 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889).

VII AVDELNINGEN

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

16 kap.

Särskilda bestämmelser

110 §

Arbete som äventyrar jordkablar och utredande av var jordkablar är placerade

Innan jordbyggnadsarbete, skogsarbete, vattenbyggnadsarbete, nätbyggnadsarbete eller annat arbete i närheten av elkablar inleds ska den som utför arbetet för att säkerställa arbetarskyddet och undvika skador ta reda på om det finns elkablar på området.

Nätinnehavaren ska kostnadsfritt ge den som utarbetar en plan över det arbete som avses i 1 mom. och den som utför arbetet information om de elkablar som finns i närheten av objektet i fråga. Nätinnehavaren ska se till att uppgifterna om var elkablarna finns är tillgängliga i digital form för dem som har rätt att få uppgifterna och lämna den som utför arbetet de uppgifter och anvisningar som behövs för att faror ska kunna undvikas.

Uppgifterna om var elkablarna finns ska behandlas och förvaras så att de är tillgängliga för dem som är berättigade att använda dem och så att inte informationssäkerheten äventyras.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om uppgifter om placeringen av elkablar när det gäller

- 1) i vilken form och med vilken noggrannhet uppgifterna ska registreras,
- 2) lagringssystemets funktionella egenskaper och krav i fråga om informationssäkerheten,
- 3) lagringssystemens kompatibilitet.

111 §

Förebyggande åtgärder i skog i närheten av distributionsnät

Distributionsnätinnehavaren får utan äga-

rens eller innehavarens tillstånd fälla och avlägsna träd och andra växter i närheten av distributionsnätet, om det är nödvändigt för att eliminera eller förebygga avbrott i eldistributionen. Åtgärderna får inte orsaka ägaren oskäligen skada i förhållande till den nytta för distributionsnätets säkerhet som uppnås genom åtgärderna. Åtgärderna ska avgränsas så att de riktas mot träd eller andra växter som utgör en uppenbar risk för distributionsnätets säkerhet. Anställda hos distributionsnätinnehavaren eller den som utför åtgärderna har i detta syfte rätt att röra sig på privat område och placera ut behövliga märken i terrängen.

Distributionsnätinnehavaren ska i andra än brådskande fall ge fastighetens eller områdets ägare och innehavare möjlighet att själva utföra de åtgärder som nämns i 1 mom. Distributionsnätinnehavaren ska informera fastighetens eller områdets ägare och innehavare om åtgärder som utförts utan förhandsanmälan.

112 §

Ersättning för olägenhet och skada som orsakats av förebyggande åtgärder

Fastigheters ägare och innehavare, kommunen i egenskap av ägare och innehavare av allmänna områden samt staten i egenskap av ägare och innehavare av allmänna vägområden har rätt till full ersättning för olägenhet och skada som orsakats av åtgärder som avses i 111 §.

Om det inte överenskommits om ersättning på förhand, ska ersättningsyrkande framställas hos distributionsnätinnehavaren inom tre år efter det att olägenheten eller skadan uppkom. Kan överenskommelse om ersättningen inte nås, avgörs saken på det sätt som anges i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter.

113 §

Kommunens rätt att bedriva elaffärsverksamhet utanför kommunen

En kommun eller en sammanslutning i vilken kommunen har bestämmande inflytande får bedriva elnätverksamhet, elproduktion

och elleverans också utanför kommunens område.

114 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som Energimarknadsverket och Försörjningsberedskapscentralen har meddelat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i beslut som Energimarknadsverket har meddelat med stöd av 31, 52 eller 65 § får dock sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Bestämmelser om behandlingen av ärendet vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

Ändring i beslut som ministeriet har meddelat med stöd av denna lag och i beslut av förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Marknadsdomstolens beslut ska trots besvär iakttagas, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Energimarknadsverket har rätt att genom besvär söka ändring i ett sådant beslut av fullföljdsdomstolen genom vilket fullföljdsdomstolen har upphävt eller ändrat verkets beslut.

115 §

Verkställbarhet av Energimarknadsverkets beslut

Beslut av Energimarknadsverket enligt 114 § 2 mom. ska följas även om det överklagats, om inte verket bestämmer något annat genom sitt beslut. Fullföljdsdomstolen har dessutom rätt att meddela föreskrifter om verkställigheten av beslut enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

116 §

Avgifter för myndigheternas prestationer

Ministeriets och Energimarknadsverkets

prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda. Bestämmelser om avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

17 kap.

Ikraftträdande

117 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 september 2013.

Genom denna lag upphävs elmarknadslagen (386/1995), nedan *den upphävda lagen*. De förordningar som utfärdats med stöd av den upphävda lagen och de föreskrifter som Energimarknadsverket meddelat med stöd av den lagen förblir i kraft.

118 §

Övergångsbestämmelser om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende och om elnätstillstånd

En stamnätsinnehavare som är verksam då lagen träder i kraft ska inom en månad från lagens ikraftträdande begära att Energimarknadsverket säkerställer stamnätsinnehavarens oberoende i enlighet med 33 §.

En stamnätsinnehavare som är verksam då lagen träder i kraft ska ge in sin ansökan om elnätstillstånd till Energimarknadsverket inom en månad från det att Energimarknadsverkets beslut om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende har vunnit laga kraft. Innan ansökan om elnätstillstånd avgörs kan Energimarknadsverket för viss tid ändra villkoren i den systemansvariga stamnätsinnehavarens gällande elnätstillstånd på det sätt som bestämmelserna i denna lag kräver. Andra nättinnehavare ska ge in sin tillståndsansökan enligt 2 kap. till Energimarknadsverket inom tre månader från det att lagen trätt i kraft. Elnätstillstånd som beviljats en nättinnehavare med stöd av den upphävda lagen eller en sådan befrielse från elnätstillstånd som beviljats med stöd av 4 § 2 mom. i den lagen är giltiga som elnätstillstånd enligt denna lag

tills Energimarknadsverket har fattat ett lagakraftvunnet beslut med anledning av en ny tillståndsansökan.

Vid behandling av en distributionsnätsinnehavares tillståndsansökan behöver Energimarknadsverket inte höra andra distributionsnätsinnehavare som är distributionsnätsinnehavarens grannar, om inte det i tillståndsansökan föreslås att det ansvarsområde som angetts för distributionsnätsinnehavaren i det förra elnätstillståndet ska ändras.

119 §

Övergångsbestämmelse om driftsäkerheten i ett distributionsnät

Distributionsnätsinnehavaren ska inom sitt ansvarsområde uppfylla de krav som ställs i 51 § 1 mom. 2 och 3 punkten senast den 31 december 2028. Kraven ska uppfyllas senast den 31 december 2019 för minst 50 procent av alla distributionsnätsanvändare, exklusive fritidsbostäder, och senast den 31 december 2023 för minst 75 procent av alla distributionsnätsanvändare, exklusive fritidsbostäder.

Energimarknadsverket kan på ansökan av distributionsnätsinnehavaren av vägande skäl förlänga verkställighetstiden i fråga om 75 procent av användarna av distributionsnätet högst till den 31 december 2025 och av synnerligen vägande skäl högst till den 31 december 2028 och av vägande skäl förlänga verkställighetstiden i fråga om alla användare av distributionsnätet högst till den 31 december 2032 och av synnerligen vägande skäl högst till den 31 december 2036. För att verkställighetstiden ska få förlängas krävs det att distributionsnätsinnehavaren har visat att kraven enligt 51 § 1 mom. 2 och 3 punkten innebär att innehavaren måste byta ut en betydligt större andel av mellan- och lågspänningsledningarna från luftledningar till jordkablar än det innehavargenomsnitt visar som bestämts enligt situationen när lagen trädde i kraft. Innehavaren ska också visa att denne i förtid måste förnya en stor del av distributionsnätet för att uppfylla kraven. Ansökan om förlängd verkställighetstid ska göras senast den 31 december 2017.

120 §

Övergångsbestämmelse om utvecklingsplanen för distributionsnät

Distributionsnätsinnehavaren ska ge in sin första utvecklingsplan för distributionsnät enligt 52 § till Energimarknadsverket senast den 30 juni 2014. Energimarknadsverkets rätt att kräva att distributionsnätsinnehavaren ändrar planen går ut den 30 juni 2015.

121 §

Övergångsbestämmelse om balansavräkningsperioden

I den riksomfattande balansavräkningen och i balansavräkningen tillämpas en balansavräkningsperiod på en timme tills det föreskrivs särskilt om detta.

122 §

Övergångsbestämmelser om elavtal

Denna lag tillämpas också på anslutnings-, elnäts- och elförsäljningsavtal som ingåtts innan lagen trätt i kraft. På ett avtal om återbetalning av anslutningsavgiften eller överlåtande av säkerheter som ingåtts innan denna lag trätt i kraft tillämpas dock de villkor som tillämpades innan lagen trädde i kraft.

Om eldistributionen eller elleveransen var avbruten när lagen trädde i kraft, anses det vid tillämpning av 100 § 2 mom. 5 och 6 punkten att distributionen eller leveransen avbröts när lagen trädde i kraft. Maximibeloppet på den standardsättning som betalas på grund av avbrott i eldistributionen eller elleveransen är 1 000 euro om det avbrott som standardsättningen baserar sig på har börjat före den 1 januari 2016 och 1 500 euro om det avbrott som standardsättningen baserar sig på har börjat före den 1 januari 2018.

123 §

Övergångsbestämmelse som gäller utredning av jordkablar

Information om placeringen av jordkablar

som byggts innan lagen trädde i kraft ska finnas tillgänglig i digital form senast den 31 december 2014.

124 §

Övergångsbestämmelse om separat prissättning av överföringstjänster

Bestämmelsen i 55 § om separat prissättning av överföringstjänster tillämpas på så-

Helsingfors den 9 augusti 2013

dana geografiskt åtskilda delar av distributionsnätinnehavarens ansvarsområde som har bildats efter den 27 december 2004.

125 §

Övergångsbestämmelse om uppgörande av en beredskapsplan

Nätinnehavaren ska ge in den första beredskapsplanen enligt 28 § till Försörjningsberedskapscentralen senast den 30 juni 2014.

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

Näringsminister *Jan Vapaavuori*